II

(Neleģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

KOMISIJAS DIREKTĪVA (ES) 2017/2054

(2017. gada 8. novembris),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/43/EK groza attiecībā uz tādu ražojumu sarakstu, kas saistīti ar aizsardzību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 6. maija Direktīvu 2009/43/EK, ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem ([1]), un jo īpaši tās 13. pantu,

tā kā:

(1) Direktīva 2009/43/EK attiecas uz visiem ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kas norādīti tās pielikumā, kuram būtu jāatbilst Eiropas Savienības Kopējam militāro preču sarakstam, ko Padome sākotnēji pieņēma 2007. gada 19. martā.

(2) Padome 2017. gada 6. martā pieņēma atjauninātu Eiropas Savienības Kopējo militāro preču sarakstu ([2]).

(3) Tāpēc Direktīvas 2009/43/EK pielikums būtu attiecīgi jāgroza.

(4) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ([3]) dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos.

(5) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Komiteja jautājumos par ES ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2009/43/EK pielikumu aizstāj ar šīs direktīvas pielikuma tekstu.

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2018. gada 28. februārim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmu Komisijai minēto noteikumu tekstu.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2018. gada 5. marta.

([1]) OV L 146, 10.6.2009., 1. lpp.
([2]) OV C 97, 28.3.2017., 1. lpp.
([3]) OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2017. gada 8. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

Ar aizsardzību saistīto ražojumu saraksts

1. piezīme: "*Pēdiņās*" *sniegtie termini ir definēti termini. Skatīt sarakstam pievienotās tajā izmantoto terminu definīcijas.*

2. piezīme: *Dažos gadījumos ķimikālijas ir uzskaitītas pēc nosaukuma un CAS numura. Sarakstu piemēro ķimikālijām ar vienādu struktūrformulu (tostarp hidrātiem) neatkarīgi no nosaukuma vai CAS numura. CAS numuri ir uzrādīti, lai neatkarīgi no nomenklatūras palīdzētu apzināt konkrētu ķimikāliju vai maisījumu. CAS numurus nevar izmantot kā vienīgos ķimikāliju identifikatorus, jo dažām uzskaitīto ķimikāliju formām ir dažādi CAS numuri, tāpat arī maisījumiem, kas sastāv no uzskaitītajām ķimikālijām, var būt dažādi CAS numuri.*

ML1 **Gludstobra ieroči ar kalibru mazāku par 20 mm, citi ieroči un automātiskie ieroči ar 12,7 mm (0,50 collu kalibrs) vai mazāku kalibru un piederumi, kā arī šiem ieročiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:**

Piezīme: *Pozīciju ML1. nepiemēro:*

a. šaujamieročiem, kuri speciāli izstrādāti lietošanai ar tukšu munīciju un kuri nav piemēroti lādiņu šaušanai;

b. šaujamieročiem, kas speciāli izstrādāti tauvā iesietu tādu šāviņu mešanai, kuri nesatur stipro sprāgstvielu lādiņu vai nav aprīkoti ar sakaru pieslēgumu un darbojas rādiusā līdz 500 m;

c. ieročiem, kuros izmanto apmales (rantes) kapsulas munīciju un kuri nav pilnībā automātiski;

d. "dezaktivētiem šaujamieročiem".

a. šautenes un kombinētie ieroči, individuālie mazizmēra ieroči, ložmetēji, mašīnpistoles un vairākstobru ieroči;

Piezīme: *Pozīciju ML1.a. nepiemēro:*

a. pirms 1938. gada ražotām šautenēm un kombinētiem ieročiem;

b. pirms 1890. gada ražotu šauteņu un kombinēto ieroču kopijām;

c. pirms 1890. gada ražotiem individuāliem mazizmēra ieročiem, vairākstobru ieročiem un ložmetējiem, un to kopijām;

d. šautenēm vai individuāliem mazizmēra ieročiem, kas īpaši izstrādāti šaušanai ar tukšiem lādiņiem, izmantojot saspiestu gaisu vai CO_2.

b. gludstobra ieroči:

1. speciāli militāram lietojumam izstrādāti gludstobra ieroči;

2. citi gludstobra ieroči:

a. pilnībā automātiski ieroči;

b. pusautomātiski vai pumpja darbības tipa ieroči;

Piezīme: *Pozīciju ML1.b.2. nepiemēro ieročiem, kas īpaši izstrādāti šaušanai ar tukšiem lādiņiem, izmantojot saspiestu gaisu vai CO_2.*

Piezīme: *Pozīciju ML1.b. nepiemēro:*

a. pirms 1938. gada ražotiem gludstobra ieročiem;

b. pirms 1890. gada ražotu gludstobra ieroču kopijām;

c. gludstobra ieročiem, ko izmanto medībās vai sportā. Tādi ieroči nedrīkst būt speciāli izstrādāti militāram lietojumam vai pilnībā automātiski;

ML1 b. *piezīme (turpinājums)*

d. gludstobra ieroči, kas speciāli izstrādāti kādam no šādiem nolūkiem:

1. mājdzīvnieku kaušanai;

2. dzīvnieku nomierināšanai;

3. seismisko pārbaudījumu veikšanai;

4. rūpniecisku šāviņu šaušanai; vai

5. improvizētu sprāgstierīču (IED) neitralizēšanai.

N.B.! Attiecībā uz neitralizēšanas ierīcēm skatīt ML4. un ES Divējāda lietojuma preču saraksta pozīciju 1A006.

c. šaujamieroči, kuros izmanto bezčaulu munīciju;

d. noņemamas patronu magazīnas, skaņas klusinātāji vai pārveidotāji, speciāli ieroču balsti, optiskie ieroču tēmēkļi un liesmu slāpētāji ieročiem, uz kuriem norādīts pozīcijās ML1.a., ML1.b. vai ML1.c.

Piezīme: Pozīciju ML1.d. nepiemēro ieroču optiskiem tēmēkļiem, kam nav elektroniskas attēlu apstrādes ierīču, ar palielinājumu līdz deviņām reizēm, ja vien tie nav speciāli paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam vai ja vien tajos nav integrēti militāram lietojumam speciāli paredzēti optiskās ierīces rastri.

ML2 **Gludstobra ieroči ar 20 mm vai lielāku kalibru, citi ieroči vai bruņojums ar lielāku kalibru par 12,7 mm (0,50 collu kalibrs), palaišanas ierīces un piederumi, kā arī speciāli tādiem ieročiem izstrādātas sastāvdaļas:**

a. lielgabali, haubices, artilērijas ieroči, mīnmetēji, prettanku ieroči, granātu metēji, militārie liesmu metēji, bises, bezatsitiena šautenes, gludstobra ieroči un šiem ieročiem paredzētas raksturinformācijas slāpēšanas ierīces;

1. piezīme: Pozīcijā ML2.a. ietilpst inžektori, mērierīces, rezervuāri un citas speciāli izstrādātas sastāvdaļas, ko lietot ar šķidras degvielas dzītiem lādiņiem jebkurām pozīcijā ML2.a. minētajām ierīcēm.

2. piezīme: Pozīciju ML2.a. nepiemēro:

a. pirms 1938. gada ražotām šautenēm, gludstobra ieročiem un kombinētiem ieročiem;

b. pirms 1890. gada ražotu šauteņu, gludstobra ieroču un kombinēto ieroču kopijām;

c. pirms 1890. gada ražotiem lielgabaliem, haubicēm, artilērijas ieročiem un mīnmetējiem;

d. gludstobra ieročiem, ko izmanto medībās vai sportā. Tādi ieroči nedrīkst būt speciāli izstrādāti militāram lietojumam vai pilnībā automātiski;

e. gludstobra ieroči, kas speciāli izstrādāti kādam no šādiem nolūkiem:

1. mājdzīvnieku kaušanai;

2. dzīvnieku nomierināšanai;

3. seismisko pārbaudījumu veikšanai;

4. rūpniecisku šāviņu šaušanai; vai

5. improvizētu sprāgstierīču (IED) neitralizēšanai.

N.B.! Attiecībā uz neitralizēšanas ierīcēm skatīt ML4. un ES Divējāda lietojuma preču saraksta pozīciju 1A006.

f. rokas lādiņu metējiem, kuri īpaši paredzēti tādu tauvā iesietu lādiņu mešanai, kuri nesatur stipro sprāgstvielu lādiņu vai sakaru pieslēgumu, un darbojas rādiusā ne vairāk kā 500 m.

b. dūmu aizsega, gāzu un pirotehnikas metēji vai ģeneratori, kas speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam;

Piezīme: ML2.b. nepiemēro signālpistolēm.

ML2 *(turpinājums)*

c. ieroču tēmēkļi un ieroču tēmēkļu uzstādīšanas platformas, kuriem ir visas turpmāk minētās iezīmes:

1. tie ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam un

2. tie ir speciāli izstrādāti pozīcijā ML2.a. minētajiem ieročiem.

d. uzstādīšanas platformas un noņemamas patronu magazīnas, kas speciāli izstrādātas pozīcijā ML2.a. minētajiem ieročiem.

ML3 **Munīcija un detonācijas iekārtas, un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas:**

a. munīcija ieročiem, kas minēti pozīcijās ML1, ML2 vai ML12;

b. detonācijas iekārtas, kas speciāli izstrādātas munīcijai, kura minēta ML3.a.

1. piezīme: *Pozīcijā ML3 minētās speciāli izstrādātās sastāvdaļas ir:*

a. metāla vai plastmasas izstrādājumi, piemēram, aizdedzes kapseles, ložu čaulas, patronlentes, rotējošas lentes un munīcijas metāla daļas;

b. spridzināšanas ietaišu drošinātāji un aktivizācijas ierīces, degļi, sensori un ieroses ierīces;

c. enerģijas avoti, kas nodrošina vienreizēju operatīvo augstas enerģijas izlādi;

d. munīcijas kastes no ugunsnedrošiem materiāliem;

e. submunīcija, tostarp bumbas, mīnas un termiski vadāmi šāviņi.

2. piezīme: *ML3.a. nepiemēro:*

a. salūta patronām bez lodes;

b. munīcijas maketiem ar caurdurtām patronām;

c. citām tukšām patronām un munīcijas maketiem, ja vien tajos nav iekļautas sastāvdaļas, kas paredzētas kaujas munīcijai; vai

d. sastāvdaļām, kas īpaši izstrādātas šīs 2. piezīmes a, b vai c punktā norādītajām tukšām patronām vai munīcijas maketiem.

3. piezīme: *ML3.a. nepiemēro patronām, kas speciāli izstrādātas kādam no šādiem nolūkiem:*

a. signalizēšanai;

b. putnu biedēšanai; vai

c. gāzes aizdedzināšanai naftas atradnēs.

ML4 **Bumbas, torpēdas, raķetes, citas sprāgstošas ierīces un lādiņi, un ar tiem saistītas ierīces un piederumi un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:**

N.B.1! *Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.*

N.B.2! *Attiecībā uz gaisa kuģos uzstādītām pretraķešu aizsardzības sistēmām (AMPS), skatīt pozīciju ML4.c.*

a. militāram lietojumam speciāli izstrādātas bumbas, torpēdas, granātas, dūmsveces, raķetes, mīnas, dziļumbumbas, grāvējlādiņi, grāvējiekārtas un graušanas komplekti, "pirotehnikas" ierīces, lādiņi un simulatori (t. i., ierīces, kas simulē šo priekšmetu īpašības);

Piezīme: *Pozīcijā ML4.a. iekļauts:*

a. dūmu granātas, degbumbas, aizdedzinošās bumbas un spridzekļi;

b. raķešu sprauslas un daudzkārt lietojamo raķešu uzgaļi.

ML4 *(turpinājums)*

b. ierīces, kurām ir visi turpmāk uzskaitītie raksturlielumi:

1. tās ir speciāli izstrādātas militāram lietojumam; un

2. tās ir speciāli izstrādātas 'darbībām', kas saistītas ar kādu no šādiem priekšmetiem:

a. priekšmeti, kas minēti pozīcijā ML4.a., vai

b. improvizētas sprāgstierīces (*IED*).

Tehniska piezīme

Saistībā ar pozīciju ML4.b.2. 'darbības' attiecas uz apkalpošanu, palaišanu, izvietošanu, kontrolēšanu, izlādēšanu, detonēšanu, aktivēšanu, apgādāšanu ar enerģiju no vienreizējā operatīvā enerģijas avota, māņu manevru izdarīšanu, traucēšanu, savākšanu, atklāšanu, sagraušanu vai iznīcināšanu.

1. piezīme: ML4.b. ietilpst:

a. pārvietojamas gāzes šķidrināšanas iekārtas, ar ko dienas laikā var saražot 1 000 kg vai vairāk sašķidrinātas gāzes.

b. peldoši elektrokabeļi magnētisku mīnu meklēšanai.

2. piezīme: ML4.b. nepiemēro pārnēsājamām ierīcēm, kas pēc savas konstrukcijas ir domātas tikai metālisku priekšmetu atklāšanai un ar kurām nevar atšķirt mīnas no citiem metāliskiem objektiem.

c. gaisa kuģos uzstādītas pretraķešu aizsardzības sistēmas (*AMPS*).

Piezīme: ML4.c. nepiemēro AMPS, kurām ir visas turpmāk minētās iezīmes:

a. ir kāds no šiem raķešu brīdinājuma sensoriem:

1. pasīvi sensori, kuru maksimālā jutība ir 100–400 nm robežās; vai

2. aktīvs pulsējošā Doplera efekta raķešu brīdinājuma sensors;

b. pretpasākumu aktivizācijas sistēmas;

c. Signālraķetes, kas rada gan vizuālus elementus, gan infrasarkanus starus, lai izdarītu māņu manevrus nolūkā izvairīties no "zeme-gaiss" raķetēm; un

d. tās uzstādītas "civilās aviācijas gaisa kuģos" un tām ir visas turpmāk minētās iezīmes:

1. AMPS ir darbināms tikai konkrētā "civilās aviācijas gaisa kuģī", kurā šis AMPS ir uzstādīts un par kuru ir izsniegta kāda no šīm apliecībām:

a. tipveida civilās aviācijas sertifikāts, ko izdevušas vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestādes; vai

b. līdzvērtīgs dokuments, ko atzinusi Starptautiskā civilās aviācijas organizācija (ICAO);

2. AMPS ir nodrošināta ar aizsardzību, lai novērstu nesankcionētu piekļuvi "programmatūrai"; un

3. AMPS ir integrēts aktīvs mehānisms, kas sistēmai neļauj darboties, ja to noņem no "civilās aviācijas gaisa kuģa", kurā tā ir uzstādīta.

ML5 **Militāram lietojumam speciāli izstrādātas ugunsvadības un ar to saistītas trauksmes un brīdinājuma ierīces un saistītas sistēmas, pārbaudes un regulēšanas, un pretdarbības ierīces, kā arī tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:**

a. ieroču tēmēkļi, bombardēšanas vadības datori, lielgabalu uzstādīšanas iekārtas un ieroču kontrolsistēmas;

b. mērķu noteikšanas, mērķēšanas, attāluma mērīšanas, novērošanas vai sekošanas sistēmas; atklāšanas, datu apkopošanas, atpazīšanas vai identificēšanas ierīces; un sensoru integrācijas iekārtas;

ML5 *(turpinājums)*

c. pretpasākumu ierīces priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML5.a. vai ML5.b.;

Piezīme: *Pozīcijā ML5.c. pretpasākumu ierīces iekļauj arī detektoru ierīces.*

d. lauka pārbaudes un regulēšanas ierīces, kas speciāli izstrādātas priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML5.a., ML5.b. vai ML5.c.

ML6 **Sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas:**

N.B.! *Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.*

a. sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam;

Tehniska piezīme:

Pozīcijā ML6.a. termins sauszemes transportlīdzekļi attiecas arī uz treileriem.

b. citi sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas:

1. transportlīdzekļi, kam ir visi šādi raksturlielumi:

a. ražoti no vai aprīkoti ar vismaz III līmeņa (*NIJ* 0108.01, 1985. gada septembris, vai līdzvērtīgs attiecīgas valsts standarts) vai labākiem ballistiskās aizsardzības materiāliem vai sastāvdaļām;

b. transmisija, lai nodrošinātu vienlaicīgu priekšējo un pakaļējo riteņu piedziņu, tostarp attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuriem nestspējas nodrošināšanas nolūkos ir papildu riteņi, neatkarīgi no tā, vai tos izmanto piedziņā vai nē;

c. transportlīdzekļa pilnmasas rādītājs ir lielāks par 4 500 kg; un

d. izstrādāti vai pielāgoti braukšanai bezceļa apstākļos;

2. sastāvdaļas, kurām ir visas turpmāk uzskaitītās iezīmes:

a. speciāli izstrādātas transportlīdzekļiem, kas minēti pozīcijā ML6.b.1.; un

b. aprīkotas ar vismaz III līmeņa (*NIJ* 0108.01, 1985. gada septembris, vai līdzvērtīgs attiecīgas valsts standarts) vai labākiem ballistiskās aizsardzības materiāliem.

N.B.! *Sk. arī pozīciju ML13.a.*

1. piezīme: *Pozīcijā ML6.a. iekļauts:*

a. tanki un citi bruņoti kaujas transportlīdzekļi un militāri transportlīdzekļi, kam uzstādītas ieroču platformas vai ierīces, ar ko izvietot mīnas vai palaist munīciju, kas minēta pozīcijā ML4;

b. bruņumašīnas;

c. amfībijas un transportlīdzekļi dziļu ūdenssšķēršļu pārvarēšanai;

d. glābšanas transportlīdzekļi un transportlīdzekļi munīcijas un ieroču sistēmu vilkšanai vai pārvadāšanai, un ar tiem saistītas iekrāvējierīces.

2. piezīme: *Pozīcijā ML6.a. minēto sauszemes transportlīdzekļu pielāgošana militāram lietojumam ir strukturāla, elektriska vai mehāniska pārveidošana, izmantojot vienu vai vairākas militāram lietojumam speciāli izstrādātas sastāvdaļas. Tādas sastāvdaļas ir:*

a. speciāli izstrādātas ložu necaurlaidīgas pneimatiskas riepas;

b. bruņas vitāli svarīgiem mezgliem (piem., transportlīdzekļu degvielas tvertnēm vai kabīnēm);

c. speciāli ieroču kronšteini vai uzstādīšanas platformas;

d. maskēšanās apgaismes ierīces.

3. piezīme: *Pozīciju ML6. nepiemēro civiliem transporta līdzekļiem, kas ir izstrādāti vai pielāgoti naudas vai vērtslietu pārvadāšanai.*

ML6 *(turpinājums)*

4. piezīme: *Pozīciju ML6. nepiemēro transportlīdzekļiem, kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:*

a. ražoti pirms 1946. gada;

b. nav aprīkoti ar priekšmetiem, kas norādīti šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā un ražoti pēc 1945. gada, izņemot transportlīdzekļa oriģinālo sastāvdaļu vai palīgierīču reprodukcijas; un

c. nav aprīkoti ar ieročiem, kas norādīti ML1., ML2. vai ML4. pozīcijā, izņemot tādus ieročus, kas nav lietojami un nav piemēroti lādiņu šaušanai.

ML7 **Ķīmiski aģenti vai "bioloģiski aģenti", "vielas nekārtību novēršanai", radioaktīvi materiāli, ar tiem saistītas ierīces, to sastāvdaļas un materiāli:**

a. "bioloģiski aģenti" vai radioaktīvi materiāli, kas selekcionēti vai modificēti, lai palielinātu efektivitāti, ar kādu tie cilvēkiem vai dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodara kaitējumu vai postījumus;

b. ķīmiskās kaujas vielas, ieskaitot:

1. neiroparalītiskas ķīmiskas kaujas vielas:

a. O-Alkil- (vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil) alkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) fluorofosfonāti, tādi kā:

zarīns (GB), O-izopropilmetilfluorfosfonāts (CAS 107-44-8); un

zomāns (GD), O-pinakolilmetilfluorfosfonāts (CAS 96-64-0);

b. O-Alkil- (vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil) N,N dialkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) amidociānfosfāti, tādi kā:

tabūns (GA), O-etil-N,N-dimetilamīnciānfosfāts (CAS 77-81-6);

c. O-Alkil (H vai vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil-) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) amīnoetilalkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) tiofosfonāti un attiecīgie alkilētie unprotonētie sāļi, tādi kā:

VX: O-etil S-2-diizopropilamīnoetilmetiltiofosfonāts (CAS 50782-69-9);

2. ķīmiskas kaujas kairinātājvielas:

a. sēra iprīti, tādi kā:

1. 2-hloretilhlormetilsulfīds (CAS 2625-76-5);

2. bis (2-hloretil) sulfīds (CAS 505-60-2);

3. bis (2-hloretiltio) metāns (CAS 63869-13-6);

4. 1,2-bis (2-hloretiltio) etāns (CAS 3563-36-8);

5. 1,3-bis (2-hloretiltio) -n-propāns (CAS 63905-10-2);

6. 1,4-bis (2-hloretiltio) -n-butāns (CAS 142868-93-7);

7. 1,5-bis (2-hloretiltio) -n-pentāns (CAS 142868-94-8);

8. bis(2-hloretiltiometil) ēteris (CAS 63918-90-1);

9. bis (2-hloretiltioetil) ēteris (CAS 63918-89-8);

b. luizīti, tādi kā:

1. 2-hlorvinildihlorarsīns (CAS 541-25-3);

2. tris (2-hlorvinil) arsīns (CAS 40334-70-1);

3. bis (2-hlorvinil) hlorarsīns (CAS 40334-69-8);

ML7 b. 2. *(turpinājums)*

c. slāpekļa iprīti, tādi kā:

1. HN1: bis (2-hloretil) etilamīns (CAS 538-07-8);

2. HN2: bis (2-hloretil) metilamīns (CAS 51-75-2);

3. HN3: tris (2-hloretil) amīns (CAS 555-77-1);

3. ķīmiskie kaujas paralizējošie aģenti, piemēram:

a. 3-hinuklidinilbenzilāts (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. ķīmiskie kaujas defolianti, piemēram:

a. butil 2-hlor-4-fluorofenooksiacetāts (LNF);

b. 2,4,5-trihlorfenoksi-etiķskābes (CAS 93-76-5) maisījums ar 2,4-dihlorfenoksi-etiķskābi (CAS 94-75-7) (*Agent Orange* – oranžais aģents (CAS 39277-47-9));

c. ķīmisko kaujas vielu binārie prekursori un pamatprekursori:

1. alkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonildifluorīdi, tādi kā:

DF: metilfosfonildifluorīds (CAS 676-99-3);

2. O-alkils (H vai vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil) O-2-dialkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) aminoetilalkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonāti un attiecīgie alkilētie un protonētie sāļi, tādi kā:

QL: O-etil O-2-diizopropilaminoetilmetilfosfonīts (CAS 57856-11-8);

3. hlorzarīns: O-izopropilmetilhlorfosfonāts (CAS 1445-76-7);

4. hlorzomāns: O-pinakolilmetilhlorfosfonāts (CAS 7040-57-5);

d. "vielas masu nekārtību novēršanai", tajās ietilpstošās aktīvās ķīmikālijas un to kombinācijas, tostarp:

1. alfa-Brombenzenacetonitrīls, (brombenzilcianīds) (CA) (CAS 5798-79-8);

2. [(2-hlorfenil) metilēn] propāndinitrils (o-hlorobenzilidenmalononitrils) (CS)(CAS 2698-41-1);

3. 2-hlor-1-feniletanons, fenacilhlorīds (ω-hloracetofenons) (CN) (CAS 532-27-4);

4. dibenz-(b, f)-1,4-oksazepīns (CR) (CAS 257-07-8);

5. 10-hlor-5,10-dihidrofenarsazīns (fenarsazīnhlorīds) (*Adamsits*) (DM) (CAS 578-94-9);

6. N-nonanoilmorfolīns (MPA) (CAS 5299-64-9);

1. piezīme: *Pozīciju ML7.d. nepiemēro "vielām masu nekārtību novēršanai", ja tās ir iesaiņotas individuāli pašaizsardzības vajadzībām.*

2. piezīme: *Pozīciju ML7.d. nepiemēro vielu sastāvā ietilpstošām aktīvām ķimikālijām un to kombinācijām, ja tās ir atpazīstamas kā vajadzīgas pārtikas ražošanai vai medicīnai un attiecīgi iesaiņotas.*

e. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas, ar ko izsmidzināt jebkuru no šīm vielām, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:

1. materiālus vai aģentus, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.; vai

2. no pozīcijā ML7.c. minētajiem prekursoriem izgatavotās ķīmiskās kaujas vielas;

f. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas dezaktivācijas un aizsardzības iekārtas, sastāvdaļas un ķīmiski maisījumi:

1. iekārtas un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas, kas izstrādātas vai pielāgotas, lai aizsargātos pret materiāliem, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.;

ML7 f. *(turpinājums)*

2. iekārtas un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas, kas izstrādātas vai pielāgotas, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;

3. ķimikāliju maisījumi, speciāli izstrādāti vai izveidoti, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;

Piezīme: *Pozīcijā ML7.f.1.iekļauts:*

a. speciāli izstrādātas vai pielāgotas gaisa kondicionēšanas sistēmas, lai filtrētu radioaktīvu, bioloģisku vai ķīmisku piesārņojumu;

b. aizsargtērpi.

N.B.! *Civilām vajadzībām paredzētas gāzmaskas, aizsargiekārtas un dezaktivācijas iekārtas – sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.*

g. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām speciāli izgatavotas sastāvdaļas, kuras izstrādātas vai pielāgotas, lai atklātu vai identificētu pozīcijā ML7.a., ML7.b. vai ML7.d. minētos materiālus;

Piezīme: *Pozīciju ML7.g. nepiemēro personālajiem radiācijas dozimetriem.*

N.B.! *Sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.*

h. speciāli izstrādāti vai apstrādāti "biopolimēri" kā arī īpašas to ražošanai izmantotas šūnu kultūras, lai atklātu vai identificētu pozīcijā ML7.b. minētās ķīmiskās kaujas vielas;

i. "biokatalizatori" ķīmisku kaujas vielu dezaktivācijai vai noārdīšanai, un attiecīgas bioloģiskas sistēmas:

1. "biokatalizatori", kuri speciāli izstrādāti, lai deaktivētu vai noārdītu pozīcijā ML7.b. minētās ķīmiskās kaujas vielas, un kuri izstrādāti tiešas laboratoriskas selekcijas ceļā vai ģenētiski iedarbojoties uz bioloģiskām sistēmām;

2. turpmāk uzskaitītās bioloģiskās sistēmas, kas satur ģenētisku informāciju, kura tieši attiecas uz pozīcijā ML7.i.1. minēto "biokatalizatoru" ražošanu:

a. "ekspresijas vektori";

b. vīrusi;

c. šūnu kultūras.

1. piezīme: *ML7.b. un ML7.d. nepiemēro:*

a. hlorciānam (CAS 506-77-4); sk. arī pozīciju 1C450.a.5. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;

b. cianīdūdeņražskābei (zilskābei), (CAS 74-90-8);

c. hloram, (CAS 7782-50-5);

d. karbonilhlorīdam (fosgēnam), (CAS 75-44-5). sk. pozīciju 1C450.a.4. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;

e. difosgēnam (trihlormetilhlorformiātam), (CAS 503-38-8);

f. nav lietots kopš 2004. gada;

g. ksililbromīdam: orto (CAS 89-92-90), meta (CAS 620-13-3), para (CAS 104-81-4);

h. benzilbromīdam, (CAS 100-39-0);

i. benziljodīdam, (CAS 620-05-3);

j. bromacetonam, (CAS 598-31-2);

k. bromciānam, (CAS 506-68-3);

l. brommetiletilketonam, (CAS 816-40-0);

m. hloracetonam, (CAS 78-95-5);

n. jodetiķskābes etilēsterim, (CAS 623-48-3);

ML7 *1. piezīme (turpinājums)*

o. jodacetonam, (CAS 3019-04-3);

p. hlorpikrīnam, (CAS 76-06-2). sk. pozīciju 1C450.a.7. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

2. piezīme: Pozīcijās ML7.h. un ML7.i.2. norādītās specifiskās šūnu kultūras un bioloģiskās sistēmas nepiemēro tādām šūnu kultūrām vai bioloģiskām sistēmām, kuras izmanto civiliem mērķiem – lauksaimniecībā, farmācijā, medicīnā, veterinārajā jomā, vides aizsardzībā, atkritumu pārstrādē vai pārtikas rūpniecībā.

ML8 **"Energoietilpīgi materiāli" un ar tiem saistītas vielas:**

N.B. 1! Sk. arī pozīciju 1C011 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

N.B. 2! Lādiņus un ierīces skatīt pozīcijā ML4 un pozīcijā 1A008 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

Tehniskas piezīmes:

1. Ar 'maisījumu' pozīcijā ML8., izņemot ML8.c.11. vai ML8.c.12., saprot vienu vai vairāku vielu sajaukumu, no kurām vismaz viena viela minēta pozīcijas ML8. apakšpunktos.

2. Ar šo sarakstu kontrole ir paredzēta jebkurai pozīcijas ML8 apakšpunktos minētai vielai, pat ja to izmanto citādi, nekā norādīts (piemēram, TAGN galvenokārt lieto kā sprāgstvielu, bet to var lietot arī kā degvielu vai oksidētāju).

3. Ar daļiņas izmēru pozīcijā ML8. saprot vidējo daļiņas diametru svara vai tilpuma vienībā. Paraugu ņemšanā un daļiņu izmēra noteikšanā izmantos starptautiskos vai līdzvērtīgus valstu standartus.

a. "Sprāgstvielas" un to 'maisījumi':

1. ADNBF (amino dinitrobenzofuroksāns vai 7-amino-4, 6- dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 97096-78-1);

2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolāts) tetraamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 117412-28-9);

3. CL-14 (diamīnodinitrobenzofurozāns vai 5,7-diamino-4, 6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 117907-74-1);

4. CL-20 (HNIW vai heksanitroheksaazavurciāns) (CAS 135285-90-4); CL-20 klarīti (sk. arī tā "prekursorus" pozīcijās ML8.g.3. un ML8.g.4.);

5. CP (2-(5-ciāntetrazolāts) pentamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 70247-32-4);

6. DADE (1,1 diamīn-2,2-dinitroetilēns, FOX7) (CAS 145250-81-3);

7. DATB (diaminotrinitrolbenzols) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazānpiperazīns);

9. DDPO (2,6-diamīn-3,5-dinitropirazīn-1-oksīds, PZO) (CAS 194486-77-6);

10. DIPAM (3,3'-diamīn-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenils jeb dipikramīds) (CAS 17215-44-0);

11. DNGU (DINGU jeb dinitroglikolurils) (CAS 55510-04-8);

12. furazāni:

a. DAAOF (DAAF, DAAFox, vai diaminoazoksifurazāns);

b. DAAzF (diamīnoazofurazāns) (CAS 78644-90-3);

13. šādi HMX un tā atvasinājumi (sk. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.5.):

a. HMX (ciklotetrametilēntetranitramīns, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazīns, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraazaciklooktāns, otogēns) (CAS 2691-41-0);

b. difluoraminēti HMX analogi;

c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanons-3, tetranitrosemiglikourīls jeb ketobiciklo-HMX) (CAS 130256-72-3);

14. HNAD (heksanitroadamantāns) (CAS 143850-71-9);

ML8 a. *(turpinājums)*

15. HNS (heksanitrostilbēns) (CAS 20062-22-0);

16. šādi imidazoli:

    a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimīn)imidazo [4,5-d] imidazols);

    b. DNI (2,4-dinitroimidazols) (CAS 5213-49-0);

    c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazols);

    d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazol)-2,4-dinitroimidazols);

    e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazols);

17. NTNMH (1-(2-nitrotriazol)-2-dinitrometilēnhidrazīns);

18. NTO (ONTA vai 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ons) (CAS 932-64-9);

19. polinitrokubāni ar vairāk nekā četrām nitrogrupām;

20. PYX (2,6-bis(pikrilamīn)-3,5-dinitropiridīns) (CAS 38082-89-2);

21. RDX un atvasinājumi:

    a. RDX (ciklotrimetiltrinitramīns, ciklonīts, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazīns, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacikloheksāns vai heksogēns; (CAS 121-82-4);

    b. Keto-RDX (K-6 vai 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanons) (CAS 115029-35-1);

22. TAGN (triaminoguanidīna nitrāts) (CAS 4000-16-2);

23. TATB (triaminonitrobenzols) (CAS 3058-38-6) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.7);

24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramīns) oktahidro-1,5dinitro-1,5-diazocīns);

25. tetrazoli:

    a. NTAT (nitrotriazolaminotetrazols);

    b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazols);

26. tetrils (trinitrofenilmetilnitramīns) (CAS 479-45-8);

27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalīns) (CAS 135877-16-6) (sk. arī pozīciju ML8.g.6. – tur uzskaitīti tā "prekursori");

28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidīns) (CAS 97645-24-4) (sk. arī pozīciju ML8.g.2. – tur uzskaitīti tā "prekursori");

29. TNGU (SORGUILS jeb tetranitroglikolurīls) (CAS 55510-03-7);

30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazīn[4,5-d]piridazīns) (CAS 229176-04-9);

31. šādi triazīni:

    a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamīn-s-triazīns) (CAS19899-80-0);

    b. NNHT (2-nitroimīn-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazīns) (CAS 130400-13-4);

32. šādi triazoli:

    a. 5-azido-2-nitrotriazols;

    b. ADHTDN (4-amīn-3,5-dihidrazīn-1,2,4-triazola dinitramīds) (CAS 1614-08-0);

    c. ADNT (1-amīn-3,5-dinitro-1,2,4-triazols);

    d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amīns);

    e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazols) (CAS 30003-46-4);

ML8 a. 32. *(turpinājums)*

f. DNBT (dinitrobistriazols) (CAS 70890-46-9);

g. nav lietots kopš 2010. gada;

h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazols);

i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazols);

j. TACOT (tetranitrobenzotriazolbenzotriazols) (CAS 25243-36-1);

33. sprāgstvielas, kas nav uzskaitītas citur pozīcijā ML8.a. un kurām ir kāda no šādām īpašībām:

a. detonācijas ātrums maksimālā blīvumā pārsniedz 8 700 m/s – vai

b. detonācijas spiediens pārsniedz 34 GPa (340 kilobārus);

34. nav lietots kopš 2013. gada;

35. DNAN (2,4-dinitroanizols) (CAS 119-27-7);

36. TEX (4,10-Dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaisovurciāns)

37. GUDN (Guanjlurea dinitramīds) FOX-12 (CAS 217464-38-5)

38. šādi tetrazīni:

a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetils)-3,6-diaminotetrazīns);

b LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazīn-1,4-dioksīds);

39. Energoietilpīgi jonu materiāli, kuri kūst temperatūrā starp 343 K (70 °C) un 373 K (100 °C) un kuru detonācijas ātrums pārsniedz 6 800 m/s vai detonācijas spiediens pārsniedz 18 GPa (180 kbar);

40. BTNEN (Bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramīns) (CAS 19836-28-3);

41. FTDO (5,6-(3',4'-furazān)- 1,2,3,4- tetrazīn -1,3- dioksīds);

Piezīme *Pozīcijā ML8.a. ir ietvertas '**kokristalizētas sprāgstvielas**'.*

Tehniska piezīme

*'**Kokristalizēta sprāgstviela**' ir viela cietā agregātstāvoklī, kas sastāv no trīsdimensiju struktūrā sakārtotām divām vai vairākām sprāgstošas vielas molekulām, no kurām vismaz viena ir norādīta pozīcijā ML8.a.*

b. šādi "propelenti":

1. visi cietie "propelenti" ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par:

a. 240 sekundēm nemetalizētiem, nehaloģenizētiem "propelentiem";

b. 250 sekundēm nemetalizētiem, haloģenizētiem "propelentiem"; vai

c. 260 sekundēm metalizētiem "propelentiem";

2. nav lietots kopš 2013. gada;

3. "propelenti", kam spēka konstante ir lielāka par 1 200 kJ/kg;

4. "propelenti", kas standartapstākļos var uzturēt nemainīgu degšanas ātrumu, lielāku par 38 mm/s (mērot kā vienu inhibētu šķiedru) 6,89 MPa (68,9 bāru) spiedienā un 294K (21 °C) temperatūrā;

ML8 b. *(turpinājums)*

5. ar elastomeriem pārveidoti lietas dubultbāzes (Elastomer modified cast double base – EMCDB) "propelenti", kam maksimālā slodzē, 233 K (–40 °C) temperatūrā elastība ir lielāka par 5 %;

6. visi "propelenti", kuros ir pozīcijā ML8.a. norādītās vielas;

7. "propelenti", kuri nav minēti citur šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā un kuri ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam;

c. "pirotehnikas materiāli", degvielas un tām radniecīgas vielas un to 'maisījumi':

1. speciāli militārām vajadzībām izstrādātas "aviodegvielas";

Piezīme: "*Aviodegvielas*", *kas minētas pozīcijā ML8.c.1., ir gatavi ražojumi, nevis to sastāvdaļas.*

2. alans (alumīnija hidrīds) (CAS 7784-21-6);

3. šādi borāni un to atvasinājumi:

a. karborāni;

b. šādi borāna homologi:

1. dekaborāns (14) (CAS 17702-41-9);

2. pentaborāns (9) (CAS 19624-22-7);

3. pentaborāns (11) (CAS 18433-84-6);

4. hidrazīns un atvasinājumi (sk. arī pozīciju ML8.d.8. un ML8.d.9. – hidrazīna atvasinājumi kā oksidētāji):

a. hidrazīns (CAS 302-01-2) 70 % vai lielākās koncentrācijās;

b. monometilhidrazīns (CAS 60-34-4);

c. simetriskais dimetilhidrazīns (CAS 540-73-8);

d. asimetriskais dimetilhidrazīns (CAS 57-14-7);

Piezīme: *Pozīciju ML8.c.4.a. nepiemēro hidrazīna* '*maisījumiem*', *kas speciāli izstrādāti korozijas ierobežošanai.*

5. pulverizētas metāla degvielas, degvielu 'maisījumi' vai "pirotehniski" 'maisījumi' (to daļiņas ir vai nu sfēriskas, putekļveida, sferoīdas, plēkšņveida vai maltas), kas gatavotas no materiāliem, kam sastāvā ir 99 % vai vairāk jebkuras šīs vielas:

a. šādi metāli un to 'maisījumi':

1. berīlijs (CAS 7440-41-7), ja daļiņas nav lielākas par 60 μm;

2. dzelzs pulveris (CAS 7439-89-6), ja daļiņas ir 3 μm vai mazākas, iegūts, dzelzs oksīdu reducējot ar ūdeņradi;

b. 'maisījumi', kuros ir jebkura šī viela:

1. cirkonijs (CAS 7440-67-7), magnijs (CAS 7439-95-4) vai to sakausējumi, ja daļiņas mazākas par 60 μm; vai

2. bora (CAS 7440-42-8) vai bora karbīda (CAS 12069-32-8) degvielas, 85 % tīras vai tīrākas un ja daļiņas mazākas par 60μm;

ML8 c. 5. *(turpinājums)*

1. piezīme: *Pozīciju ML8.c.5. piemēro "sprāgstvielām" un degvielām, neatkarīgi no tā, vai metāli vai sakausējumi ir vai nav iekapsulēti alumīnijā, magnijā, cirkonijā vai berilijā.*

2. piezīme: *Pozīciju ML8.c.5.b. piemēro pulverizētām metāla degvielām tikai tad, kad tās ir sajauktas ar citām vielām, lai izveidotu 'maisījumu', kas formulēts militāriem nolūkiem, piemēram, šķidras "propelentu" suspensijas, cietus "propelentus", vai "pirotehniskus" 'maisījumus'.*

3. piezīme: *Pozīciju ML8.c.5.b.2. nepiemēro boram un bora karbīdam, kas bagātināts ar boru-10 (ar 20 % vai lielāku kopējo bora-10 saturu).*

6. militārie materiāli ar ogļūdeņraždegvielu biezinātājiem, speciāli izstrādāti lietojumam liesmumetējos vai aizdedzes munīcijā, tādi kā metālu stearāti (piemēram, oktols (CAS 637-12-7)) vai palmitāti;

7. perhlorāti, hlorāti un hromāti kompozīcijās ar pulverizētiem metāliem vai citiem energoietilpīgiem degkomponentiem;

8. sfērisks vai sferoīds alumīnija pulveris (CAS 7429-90-5), kura daļiņas ir 60 μm vai mazākas un kurš ir izgatavots no materiāla ar 99 % vai lielāku alumīnija saturu;

9. titāna subhidrīds (TiH_n) ar stehiometrisko ekvivalentu n = 0,65–1,68;

10. šādas šķidras augsta enerģijas blīvuma degvielas, kas nav norādītas ML8.c.1. pozīcijā:

    a. jauktas degvielas, kuru sastāvā ir gan cietas, gan šķidras degvielas (piem., bora suspensija) un kuru enerģijas blīvums uz masas vienību ir ne mazāks kā 40 MJ/kg;

    b. citas augsta enerģijas blīvuma degvielas un degvielas piedevas (piemēram, kubāns, jonu šķīdumi, JP-7, JP-10), kuru enerģijas blīvums uz apjoma vienību, mērīts 293 K (20 °C) un vienas atmosfēras spiedienā (101,325 kPa), ir ne mazāks kā 37,5 GJ uz kubikmetru;

Piezīme *ML8.c.10.b. neattiecas uz JP-4, JP-8, fosilajām rafinētajām degvielām vai biodegvielām, vai degvielām, kas paredzētas dzinējiem, kuri sertificēti lietošanai civilajā aviācijā.*

11. šādi "pirotehnikas" un pirofori materiāli:

    a. "pirotehnikas" un pirofori materiāli, kas īpaši izstrādāti, lai palielinātu vai kontrolētu izstarotas enerģijas ražošanu jebkurā IR spektra daļā;

    b. magnēzija, politetrafluoroetilēna (PTFE) un vinilidēna difluorīda-heksafluoropropilēna kopolimēra (piem., MTV) maisījumi;

12. degvielas maisījumi, "pirotehnikas" maisījumi vai "energoietilpīgi materiāli", kas nav norādīti citur ML8 un kuru sastāvā ir viss turpmāk norādītais:

    a. to sastāvā ir vairāk nekā 0,5 % no šādu vielu daļiņām:

        1. alumīnija;

        2. berilija;

        3. bora;

        4. cirkonija;

        5. magnēzija; vai

        6. titāna;

    b. daļiņas, kas norādītas ML8.c.12.a. un kuru izmērs ir mazāks nekā 200 nm jebkurā virzienā; un

    c. daļiņas, kas norādītas ML8.c.12.a. un kuru sastāvā ir 60 % vai vairāk metāla;

ML8 *(turpinājums)*

d. šādi oksidētāji un to 'maisījumi':

1. ADN (amonija dinitramīds jeb SR 12) (CAS 140456-78-6);

2. AP (amonija perhlorāts) (CAS 7790-98-9);

3. fluora kompaundi ar jebkuru šo elementu:

a. ar citiem halogēniem;

b. ar skābekli; vai

c. ar slāpekli.

1. piezīme: Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro hlora trifluoram (CAS 7790-91-2).

2. piezīme: Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro slāpekļa trifluoram (CAS 7783-54-2) gāzes stāvoklī.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidīns) (CAS 78246-06-7);

5. HAN (hidroksilamīna nitrāts) (CAS 13465-08-2);

6. HAP (hidroksilamīna perhlorāts) (CAS 15588-62-2);

7. HNF (hidrazīna nitroformiāts) (CAS 20773-28-8);

8. hidrazīna nitrāts (CAS 37836-27-4);

9. hidrazīna perhlorāts (CAS 27978-54-7);

10. šķidri oksidētāji, kas sastāv no inhibētās kūpošās slāpekļskābes (IRFNA) (CAS 8007-58-7) vai to satur;

Piezīme: Pozīciju ML8.d.10. nepiemēro neinhibētai kūpošai slāpekļskābei.

e. Šādas saistvielas, plastifikatori, monomēri un polimēri:

1. AMMO (azidometilmetiloksietāns un tā polimēri) (CAS 90683-29-7) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.1.);

2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksietāns un tā polimēri) (CAS 17607-20-4) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.1.);

3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetāls) (CAS 5108-69-0);

4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formiāls) (CAS 5917-61-3);

5. BTTN (butāntrioltrinitrāts) (CAS 6659-60-5) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.8.);

6. militāram lietojumam speciāli izstrādāti enerģētiskie monomēri, plastifikatori vai polimēri, kuros ir kāda no šādām grupām:

a. slāpekļa grupas;

b. azīda grupas;

c. nitrāta grupas;

d. nitraza grupas; vai

e. difluoramīna grupas;

ML8 e. *(turpinājums)*

7. FAMAO (3-difluoramīnmetil-3-azidometiloksietāns) un tā polimēri;

8. FEFO (bis-(2-fluor-2,2-dinitroetil) formiāls) (CAS 17003-79-1);

9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluorpentān-1,5-diol formiāls) (CAS 376-90-9);

10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormetil-3-oksaheptīn-1,7-diol formāls);

11. GAP (glicidilazīda polimērs) (CAS 143178-24-9) un tā atvasinājumi;

12. HTPB (hidroksi-terminēts polibutadiēns) ar hidroksilgrupu funkcionalitāti, kas līdzinās 2,2 vai ir lielāka par to un mazāka par 2,4 vai līdzinās tai, ar hidroksilgrupu vērtību, kas nepārsniedz 0,77 meq/g, un par 47 puāziem mazāku viskozitāti 30 °C temperatūrā (CAS 69102-90-5);

13. poli(epihlorohidrīns) ar spirta funkcionālām grupām, kura molekulārais svars ir mazāks par 10 000), proti:

   a. poli(epihlorohidrīndiols);

   b. poli(epihlorohidrīntriols);

14. NENAs (nitrātetilnitramīna savienojumi) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 un 85954-06-9);

15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrāts vai poli(nitrātmetiloksirāns)) (CAS 27814-48-8);

16. poli-NIMMO (polinitrātmetilmetiloksietāns), poli-NMMO vai poli(3-nitrātmetil-3-metiloksietāns) (CAS 84051-81-0);

17. polinitroortokarbonāti;

18. TVOPA (1,2,3-trīs[1,2-bis(difluoramino)etoksi] propāns vai trīs-vīnoksipropāna addukts) (CAS 53159-39-0);

19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazols (iso- DAMTR);

20. PNO (Poli(3-nitrātoksetāns));

f. šādas "piedevas":

1. bāzisks vara salicilāts (CAS 62320-94-9);

2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamīds) (CAS 17409-41-5);

3. BNO (butadiēnnitriloksīds) (CAS 9003-18-3);

4. šādi perrocēna atvasinājumi:

   a. butacēns (CAS 125856-62-4);

   b. katocēns (2,2-bis-etilperrocenilpropāns) (CAS 37206-42-1);

   c. perrocēna karbonskābes un perrocēna karbonskābes esteri;

   d. n-butil-perrocēns (CAS 31904-29-7);

   e. citi perrocēna polimēru pievienošanās produktu atvasinājumi, kas nav norādīti citur ML8.f.4.;

   f. etil-perrocēns (CAS 1273-89-8);

   g. propil-perrocēns;

ML8 f. 4. *(turpinājums)*

h. pentil-perrocēns (CAS 1274-00-6);

i. diciklopentil-perrocēns;

j. dicikloheksil-perrocēns;

k. dietil-perrocēns (CAS 1273-97-8);

l. dipropil-perrocēns;

m. dibutil-perrocēns (CAS 1274-08-4);

n. diheksil-perrocēns (CAS 93894-59-8);

o. acetil-perrocēns (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetil-perrocēns (CAS 1273-94-5);

5. svina beta-rezorcilāts (CAS 20936-32-7);

6. svina citrāts (CAS 14450-60-3);

7. svina un vara helāti ar beta-rezorcilskābi vai salicilskābi (CAS 68411-07-4);

8. svina maleāts (CAS 19136-34-6);

9. svina salicilāts (CAS 15748-73-9);

10. svina stannāts (CAS 12036-31-6);

11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil-fosfīnoksīds) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis (2-metilaziridinil) 2-(2-hidroksipropānoksi) propilamīno-fosfīnoksīds); un citi MAPO atvasinājumi;

12. metil BAPO (bis (2-metil aziridinil) metilamīno fosfīna oksīds) (CAS 85068-72-0);

13. N-metil-p-nitroanilīns (CAS 100-15-2);

14. 3-nitrazapetan-1,5-diizocianāts (CAS 7406-61-9);

15. metālorganiski kondensācijas reaģenti:

a. neopentil[diallil]oksi, tri[dioktil]fosfāta titanāts (CAS 103850-22-2); ko sauc arī par titānu IV 2,2[bis 2-propenolato-metilbutanolāta, tris(dioktil)fosfātu] (CAS 110438-25-0); jeb LICA 12 (CAS 103850-22-2);

b. titāna IV [(2-propenolāta-1) metil, n-propanolatometil]butanolīts-1, tris[dioktil]pirofosfāts jeb KR3538;

c. titāna IV [(2-propenolāta-1)metil, n-propanolatometil]butanolīts-1, tris(dioktil)fosfāts;

16. policiāndifluoramīnetilēna oksīds;

ML8 f. *(turpinājums)*

17. šādas saistvielas:

a. 1,1R,1S-trimezoil-tris(2-etilaziridīns) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);

b. daudzfunkcionāli aziridīnamīdi ar izoftālskābes, trimezīnskābes izocianūrskābes vai trimetiladipīnskābes struktūru, arī ar 2-metil- vai 2-etila aziridīna grupu;

Piezīme *Pozīcija ML.8.f.17.b. ietver:*

a. 1,1H-izoftaloil-bis(2-metilaziridīnu)(HX-752) (CAS 7652-64-4);

b. 2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazīnu (HX-874) (CAS 18924-91-9);

c. 1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridīnu) (HX-877) (CAS 71463-62-2).

18. propilēnimīds (2-metilaziridīns) (CAS 75-55-8);

19. super smalks dzelzs oksīds (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) ar īpatnējo virsmu, lielāku par 250 m^2/g un daļiņu vidējo lielumu 3,0 nm vai mazāku;

20. TEPAN (tetraetilēnpentamīnoakrilonitrils) (CAS 68412-45-3); ciānetilēti poliamīni un to sāļi;

21. TEPANOL (tetraetilēnpentamīnoakrilnitrīlglicidols) (CAS 68412-46-4); ar glicidola adduktiem ciānetilēti poliamīni un to sāļi;

22. TPB (trifenilbismuts) (CAS 603-33-8);

23. TEPB (tris (etoksifenil) bismuts) (CAS 90591-48-3);

g. šādi "prekursori":

N.B.! Pozīcijā ML8.g. ir dotas atsauces uz speciāliem "energoietilpīgiem materiāliem", ko izgatavo no šīm vielām.

1. BCMO (3,3-(bis(hlorometil)oksietāns) (CAS 78-71-7) (sk. arī pozīciju ML8.e.1. un ML8.e.2.);

2. dinitroazetidīna-t-butilsāls (CAS 125735-38-8) (sk. arī pozīciju ML8.a.28.);

3. heksaazaizovurciāna atvasinājumi, tostarp HBIW (heksabenzilheksaazaizovurciāns) (CAS 124782-15-6) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.) un TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurciāns) (CAS 182763-60-6) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.);

4. nav lietots kopš 2013. gada;

5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraazaciklooktāns) (CAS 41378-98-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.13.);

6. 1,4,5,8-tetraazadekalīns (CAS 5409-42-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.27.);

7. 1,3,5-trihlorbenzols (CAS 108-70-3) (sk. arī pozīciju ML8.a.23.);

8. 1,2,4-trihidroksibutāns (1,2,4-butāntriols) (CAS 3068-00-6) (sk. arī pozīciju ML8.e.5.);

9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciklooktāns) (sk. arī ML8.a.13.).

h. šādi 'reaģējošu materiālu' pulveri un formas:

1. jebkāds no šādiem materiāliem, kura daļiņu izmērs jebkurā virzienā ir mazāks par 250 μm un kurš nav norādīts nekur citur pozīcijā ML8:

a. alumīnijs;

b. niobijs;

c. bors;

d. cirkonijs;

ML8 h. 1. *(turpinājums)*

e. magnēzijs;

f. titāns;

g. tantals;

h. volframs;

i. molibdēns; vai

j. hafnijs;

2. formas, kas nav norādītas pozīcijās ML3, ML4, ML12 vai ML16 un kas ir izgatavotas no pulveriem, kuri norādīti pozīcijā ML8.h.1.

Tehniskas piezīmes

1. 'reaģējoši materiāli' ir izstrādāti, lai radītu eksotermisku reakciju tikai lielā bīdes ātrumā un izmantojumam par starplikām vai apvalkiem kaujas galviņās.

2. 'reaģējošo materiālu' pulverus ražo, piemēram, izmantojot lodīšu lieljaudas malšanas procesu.

3. 'reaģējošo materiālu' formas iegūst, piemēram, izmantojot selektīvo lāzerkausēšanu.

1. piezīme: Pozīciju ML8 nepiemēro šādām vielām, ja vien tās nav kompaundos vai sajaukumos ar pozīcijā ML8.a. minētajiem "energoietilpīgajiem materiāliem" vai pozīcijā ML8.c. minētajiem pulverizētajiem metāliem:

a. amonija pikrāts (CAS 131-74-8);

b. dūmu pulveris;

c. heksanitrodifenilamīns (CAS 131-73-7);

d. difluoramīns (CAS 10405-27-3);

e. nitrociete (CAS 9056-38-6);

f. kālija nitrāts (CAS 7757-79-1);

g. tetranitronaftalīns;

h. trinitroanizols;

i. trinitronaftalīns;

j. trinitroksilēns;

k. N-pirolidinons; 1-metil-2-pirolidinons (CAS 872-50-4);

l. dioktilmaleāts (CAS 142-16-5);

m. etilheksilakrilāts (CAS 103-11-7);

n. trietilalumīnijs (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilalumīnijs (TMA) (CAS 75-24-1) un citi pirofori alkilmetāli, kā arī litija, nātrija, magnija, cinka vai bora arilsavienojumi;

o. nitroceluloze (CAS 9004-70-0);

p. nitroglicerīns (vai gliceroltrinitrāts, trinitroglicerīns) (NG) (CAS 55-63-0);

q. 2,4,6-trinitrotoluols (TNT) (CAS 118-96-7);

r. etilēndiamīndinitrāts (EDDN) (CAS 20829-66-7);

s. pentaertritltetranitrāts (PETN) (CAS 78-11-5);

t svina azīds (CAS 13424-46-9), normāls svina stigmāts (CAS 15245-44-0) un bāzisks svina stigmāts (CAS 12403-82-6) un primārās sprāgstvielas vai kapseļu kompozīcijas, kurās ir azīdi vai azīdu kompleksi;

u. trietilēnglikoldinitrāts (TEGDN) (CAS 111-22-8);

ML8 *1. piezīme (turpinājums)*

v. 2,4,6-trinitrorezorcinols (stifnīnskābe) (CAS 82-71-3);

w. dietildifenilurīnviela (CAS 85-98-3); dimetilidifenilurīnviela (CAS 611-92-7); metiletildifenilurīnviela [centralīti];

x. N,N-difenilurīnviela (asimetriskā difenilurīnviela) (CAS 603-54-3);

y. metil-N,N-difenilurīnviela (metil-asimetriskā difenilurīnviela) (CAS 13114-72-2);

z. etil-N,N-difenilurīnviela (etil-asimetriskā difenilurīnviela) (CAS 64544-71-4);

aa. 2-nitrodifenilamīns (2-NDPA) (CAS 119-75-5);

bb. 4-nitrodifenilamīns (4-NDPA) (CAS 836-30-6);

cc. 2,2-dinitropropanols (CAS 918-52-5);

dd. nitroguanidīns (CAS 556-88-7) (skat. pozīciju 1C011.d. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā).

2. piezīme: Pozīciju ML8. nepiemēro amonija perhlorātam (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) vai katocēnam (ML8.f.4.b.), kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a. īpaši paredzēts un izgatavots civilām vajadzībām lietojamām gāzes ražošanas iekārtām;

b. sajaukts vai samaisīts ar neaktīvām termoreaktīvām saistvielām vai plastifikatoriem, un tā masa ir mazāka nekā 250 g;

c. aktīvās vielas masā ir ne vairāk kā 80 % amonija perhlorāta (ML8.d.2.);

d. tajā ir ne vairāk kā 4 g NTO (ML8.a.18.); un

e. tā sastāvā ir ne vairāk kā 1 g katocēna (ML8.f.4.b.).

ML9 **Karakuģi (virsūdens un zemūdens), īpašs flotes ekipējums, sastāvdaļas un citi virsūdens kuģi, kā norādīts turpmāk:**

N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.

a. Šādi kuģi un sastāvdaļas:

1. kuģi (virsūdens un zemūdens), kas īpaši izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam, neatkarīgi no to remontdarbu vai ekspluatācijas stāvokļa un tā, vai tiem ir uzstādītas ieroču nogādes sistēmas vai bruņas, kā arī tādu kuģu korpusi vai korpusu daļas, un to sastāvdaļas, kas īpaši izstrādātas militāram lietojumam;

2. virsūdens kuģi, izņemot pozīcijā ML9.a.1. norādītos, kuros ir uzstādītas vai iestrādātas viena vai vairākas turpmāk norādītā ekipējuma pozīcijas:

a. automātiski ieroči, kas norādīti pozīcijā ML1., vai ieroči, kas norādīti pozīcijās ML2., ML4., ML12. vai ML19., vai 'montāžas vietas' vai kronšteini, lai uzstādītu ieročus ar kalibru 12,7 mm vai lielāku;

Tehniska piezīme:

'Montāžas vietas' ir ieroču uzstādīšanas platformas vai struktūras stiprinājumi, kas domāti ieroču uzstādīšanai.

b. ugunsvadības sistēmas, kā norādīts pozīcijā ML5.;

c. viss turpmāk uzskaitītais:

1. 'ķīmiska, bioloģiska, radioloģiska un kodolmateriālu aizsardzība (CBRN)' un

ML9 a. 2. c. *(turpinājums)*

2. 'mitrināšanas vai mazgāšanas sistēma', kas domāta dezaktivēšanai; vai

Tehniskas piezīmes:

1. '*CBRN aizsardzība*' *ir autonoma iekšēja telpa, kuru raksturo, piemēram, lielāks spiediens, izolētas ventilācijas sistēmas, ierobežotas ventilācijas atveres ar CBRN filtriem un ierobežotas personāla piekļuves vietas ar gaisa slūžām.*

2. '*Mitrināšanas vai mazgāšanas sistēma*' *ir jūras ūdens izsmidzināšanas sistēma, ar ko vienlaikus var mitrināt kuģa ārējo virsbūvi un klājus.*

d. aktīvas ieroču pretpasākumu sistēmas, kas norādītas pozīcijās ML4.b., ML5.c. vai ML11.a. un kurām ir kāds no turpmāk minētajiem elementiem:

1. '*CBRN* aizsardzība';

2. korpuss un virsbūve ir īpaši izstrādāta tā, lai samazinātu radaru reģistrējamo šķērsgriezumu;

3. termiskās raksturinformācijas slāpēšanas ierīces (piemēram, izmešu gāzu dzesēšanas sistēma), izņemot sistēmas, kas paredzētas elektrostaciju vispārīgās efektivitātes uzlabošanai vai ietekmes uz vidi mazināšanai; vai

4. demagnetizēšanas sistēmas, kas izstrādātas, lai slāpētu visa kuģa magnētisko raksturinformāciju.

b. šādi dzinēji un vilces sistēmas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam, un to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam:

1. speciāli zemūdenēm izstrādāti dīzeļdzinēji ar visiem šiem parametriem:

a. izejas jauda 1,12 MW (1 500 zs) vai vairāk; un

b. rotācijas ātrums 700 apgr/min vai vairāk;

2. speciāli zemūdenēm izstrādāti elektromotori ar visiem šiem parametriem:

a. izejas jauda ir vairāk par 0,75 MW (1 000 zs);

b. forsēts reverss;

c. šķidruma dzesēšana; un

d. pilnībā iekapsulēti;

3. nemagnētiski dīzeļdzinēji ar visiem šiem parametriem:

a. izejas jauda 37,3 kW (50 ZS) vai vairāk; un

b. nemagnētiskā masa pārsniedz 75 % no kopējās masas;

4. speciāli zemūdenēm paredzētas – 'no gaisa padeves neatkarīgas vilces sistēmas' (*'Air Independent Propulsion' – AIP*).

Tehniska piezīme:

'*No gaisa padeves neatkarīga vilces sistēma*' *(AIP) iegremdētai zemūdenei dod iespēju darbināt vilces sistēmu bez piekļuves atmosfēras skābeklim ilgāk, nekā to pieļautu akumulatori. Saistībā ar pozīciju ML9.b.4. AIP nav iekļauta kodolenerģija.*

ML9 *(turpinājums)*

c. militāram lietojumam speciāli izstrādātas zemūdens detektoriekārtas, to kontrolierīces un sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;

d. pretzemūdeņu un prettorpēdu tīkli, kas speciāli izstrādāti militāram lietojumam;

e. nav lietots kopš 2003. gada;

f. militāram lietojumam speciāli izstrādāti izvadi caur kuģa korpusu un savienojumiekārtas, kas ļauj mijiedarboties ar iekārtām ārpus kuģa, kā arī to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;

Piezīme: *Pozīcijā ML9.f. ir iekļautas viendzīslas, daudzdzīslu, koaksiālas vai viļņu vada savienotājiekārtas kuģiem un izvadi caur kuģa korpusu, kuri gan vieni, gan otri spēj saglabāt hermētiskumu un darbības parametrus par 100 m lielākā dziļumā; kā arī optisko šķiedru savienotājiekārtas un optiski izvadi caur kuģa korpusu, kas speciāli izstrādāti "lāzera" staru pārraidei neatkarīgi no dziļuma. Pozīciju ML9.f. nepiemēro parastiem izvadiem caur kuģa korpusu – dzenskrūves vārpstām un hidrodinamiskām stūres iekārtām.*

g. militāram lietojumam speciāli izstrādāti klusie gultņi ar kādu no turpmāk izklāstītiem parametriem, to sastāvdaļas un iekārtas ar tādiem gultņiem:

1. gāzes vai magnētiskā piekare;

2. aktīva raksturinformācijas kontrole; vai

3. vibrācijas slāpēšanas kontrole.

ML10 **Militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti "gaisa kuģi", "par gaisu vieglāki gaisa kuģi", "bezpilota gaisa kuģi" ("*UAV*"), aeronautikas dzinēji un "gaisa kuģu" iekārtas, ar tām saistītas iekārtas un to sastāvdaļas:**

N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.

a. pilotējami "gaisa kuģi", "par gaisu vieglāki gaisa kuģi" un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas;

b. nelieto kopš 2011. gada;

c. šādi bezpilota "gaisa kuģi" un "par gaisu vieglāki gaisa kuģi", un ar tiem saistītas iekārtas, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:

1. "bezpilota gaisa kuģi", tālvadības gaisa kuģi (*remotely piloted air vehicles – RPVs*), neatkarīgi programmējami lidaparāti un bezpilota "par gaisu vieglāki gaisa kuģi";

2. palaišanas iekārtas, atgūšanas iekārtas un atbalsta iekārtas uz zemes;

3. komandiekārtas un kontroliekārtas;

d. vilces aeronautikas dzinēji un speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;

e. iekārtas degvielas uzpildei lidojuma laikā, kuras speciāli izstrādātas vai pielāgotas kādam no šādiem gaisa kuģiem, un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas:

1. "gaisa kuģi", kas minēti pozīcijā ML10.a.; vai

2. bezpilota "gaisa kuģi", kas minēti pozīcijā ML10.c.;

f. 'zemes iekārtas', kas speciāli izstrādātas pozīcijā ML10.a. minētajiem "gaisa kuģiem", vai aeronautikas dzinēji, kas minēti pozīcijā ML10.d.;

Tehniska piezīme:

'*Zemes iekārtas*' *cita starpā ir spiediena degvielas uzpildes iekārtas un iekārtas, kas izstrādātas, lai atvieglotu operācijas noslēgtās teritorijās.*

ML10 *(turpinājums)*

g. pozīcijā ML10.a. minētajiem "gaisa kuģiem" izstrādātas gaisa kuģa apkalpes dzīvības nodrošināšanas iekārtas, gaisa kuģa apkalpes drošības iekārtas un citas ierīces evakuēšanai ārkārtas situācijās, kuras nav minētas pozīcijā ML10.a.;

Piezīme: *Pozīcija ML10.g. neattiecas uz gaisa kuģa apkalpes aizsargķiverēm, kurās nav iestrādāti stiprinājumi vai palīgierīces, kas paredzētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā minētajām ierīcēm.*

N.B! *Attiecībā uz aizsargķiverēm, skatīt arī pozīciju ML13.c.*

h. šādi izpletņi, planēšanas izpletņi un saistītas ierīces, un speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:

1. izpletņi, kas nav norādīti citur šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā;

2. planēšanas izpletņi;

3. izpletņlēkšanai no liela augstuma speciāli paredzēts ekipējums (piemēram, tērpi, īpašas ķiveres, elpošanas sistēmas, navigācijas ierīces);

i. ierīces kontrolētai atvēršanai vai automātiski pilotējamas sistēmas, kas paredzētas ar izpletņiem desantējamām kravām.

1. piezīme: *ML10.a. pozīciju nepiemēro "gaisa kuģiem" un "par gaisu vieglākiem gaisa kuģiem", un to variantiem, kas speciāli paredzēti militāram lietojumam un kuriem ir visas turpmāk minētās iezīmes:*

a. tie nav kaujas "gaisa kuģi";

b. tie nav konfigurēti militāram lietojumam un tiem nav uzstādītas ierīces vai pievienojumi, kuri speciāli paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam; un

c. vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestādes tos ir sertificējusi civilam lietojumam.

2. piezīme: *Pozīciju ML10.d. nepiemēro:*

a. militāram lietojumam izstrādātiem vai pielāgotiem aeronautikas dzinējiem, ko vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestādes ir sertificējušas izmantošanai "civilās aviācijas gaisa kuģī", vai arī speciāli tiem izstrādātām sastāvdaļām;

b. virzuļdzinējiem vai speciāli izstrādātām to sastāvdaļām, izņemot tādus, kas speciāli izstrādāti "bezpilota gaisa kuģiem".

3. piezīme: *Pozīcijā ML10.a. un ML10.d. par nemilitāru "gaisa kuģu" vai militāram lietojumam pielāgotu aeronautikas dzinēju speciāli izstrādātām sastāvdaļām un saistītām ierīcēm uzskata tikai tās militārās sastāvdaļas un ar militārām darbībām saistītās iekārtas, kas vajadzīgas, lai tos pielāgotu militāram lietojumam.*

4. piezīme: *Pozīcijā ML10.a. militārs lietojums ietver kaujas darbības, militāru izlūkošanu, uzbrukumu, militāras mācības, loģistikas atbalstu un personālsastāva vai militāru iekārtu transportēšanu un desantēšanu.*

5. piezīme: *Pozīcija ML10.a. neattiecas uz "gaisa kuģiem", kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:*

a. pirmo reizi izgatavoti pirms 1946. gada;

b. tajos nav iekļauti priekšmeti, kas norādīti šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, izņemot gadījumus, ja vien minētie priekšmeti nav vajadzīgi vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestāžu drošības vai lidotspējas standartu ievērošanai; un

c. tajos nav iekļauti ieroči, kas norādīti šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, izņemot tādus ieročus, kas nav lietojami un kurus nav iespējams atjaunot lietošanas kārtībā.

ML11 **Elektroniskas ierīces, "kosmiskie aparāti" un sastāvdaļas, kas nav minētas citur šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, un speciāli tām paredzētas detaļas:**

a. elektroniskas ierīces, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam, un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas;

Piezīme: *Pozīcijā ML11.a. ietilpst:*

a. elektroniskas pretpasākumu un pretpasākumu apkarošanas ierīces (t.i., ierīces, kas izstrādātas, lai raidītu traucējošus vai nepareizus signālus radariekārtām vai rāciju uztvērējiem, vai citādi traucētu pretinieka elektronisko uztvērēju, tostarp pretpasākumiem paredzētu ierīču uztvertspēju, darbību vai efektivitāti) , tostarp radiotraucēšanas un radiotraucējumu novēršanas ierīces;

b. frekvenčjūtīgas vakuuma lampas;

c. elektroniskas sistēmas vai iekārtas, kas izstrādātas, lai militāras izlūkošanas vai drošības vajadzībām novērotu un uzraudzītu elektromagnētisko spektru, vai arī, lai neitralizētu tādu novērošanu vai uzraudzību;

d. zemūdens pretpasākumi, arī akustiskās un magnētiskās traucēšanas ierīces un mānekļierīces, kas izstrādātas, lai sonāriem raidītu traucētājus vai nepareizus signālus;

e. datu apstrādes drošības iekārtas, iekārtas datu drošībai un pārraidei, un signāllīniju drošības ierīces, kas izmanto datu ciparu kodēšanas procesus;

f. identifikācijas, autentifikācijas un kodēšanas iekārtas, un iekārtas kodu atslēgu pārvaldībai, izgatavošanai un izplatīšanai;

g. vadības un navigācijas ierīces;

h. troposfēras ciparu radiosakaru pārraides ierīces;

i. signālu pārtveršanai speciāli izstrādāti ciparu demodulatori;

j. "automatizētas vadības un kontroles sistēmas".

N.B.! "*Programmatūru*", *kas saistīta ar militāru programmvadāmu radio (Software Defined Radio - SDR), skatīt pozīcijā ML21.*

b. Globālas navigācijas satelītu sistēmu (*GNSS*) traucētājierīces un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas;

c. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti "kosmiskie aparāti", un "kosmisko aparātu" sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam.

ML12 **Šādas ātrdarbīgas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmas un ar tām saistītas ierīces, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:**

a. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmas;

b. speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas lādiņu un sistēmu izmēģināšanas un vērtējuma iekārtas, un pārbaudēm izmantojami modeļi, arī dinamiskām pārbaudēm paredzēti diagnostikas instrumenti un mērķi.

N.B.! *Ieroču sistēmas, kurās izmanto nekalibrētu munīciju vai kurās izmanto tikai ķīmisku vilci, un tām paredzēto munīciju sk. pozīciju ML1 līdz ML4.*

1. piezīme: *Pozīcijā ML12 ietilpst šādas iekārtas, ja tās ir speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmām:*

a. palaišanas iekārtās, kas atsevišķos šāvienos vai kārtās līdz ātrumam, kas lielāks par 1,6 km/s, var paātrināt masu, smagāku par 0,1 g;

ML12 *1. piezīme (turpinājums)*

b. enerģijas ražošanas, elektrisku bruņu, enerģijas uzkrāšanas (piem., lieljaudas kondensatori), temperatūras regulācijas, termiskas kondicionēšanas, komutācijas vai degvielas padeves iekārtās; kā arī elektriskām saskarnēm starp enerģijas avotu, lielgabalu torņu un citu torņu elektriskai piedziņai;

N.B. Skatīt arī pozīciju 3A001.e.2. ("augstas enerģijas ietilpības kondensatori") ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

c. mērķu izvēles, sekošanas, ugunsvadības vai kaitējumu vērtēšanas sistēmām;

d. lādiņu mērķu meklēšanas, vadības vai novirzes paātrināšanas sistēmām.

2. piezīme: Pozīciju ML12 piemēro ieroču sistēmām, kurās izmanto jebkuru no šīm dzinējspēka metodēm:

a. elektromagnētisko;

b. elektrotermisko;

c. plazmas;

d. vieglās gāzes; vai

e. ķīmisko (ja to izmanto kopā ar jebkuru no iepriekš minētajām).

ML13 **Bruņotas ierīces vai aizsargierīces, to konstrukcijas un sastāvdaļas:**

a. metāla vai nemetāla bruņu plāksnes, kurām ir jebkura no turpmākām iezīmēm:

1. izgatavotas, ievērojot militārus standartus vai parametrus; vai

2. piemērotas militāram lietojumam;

N.B! Bruņuvestu plāksnes skatīt pozīcijā ML13.d.2.

b. militāru sistēmu ballistiskai aizsardzībai speciāli izstrādātas metāla vai nemetāla materiālu, vai arī to kombināciju konstrukcijas, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;

c. aizsargķiveres, kas ražotas atbilstīgi militāriem standartiem vai specifikācijām, vai salīdzināmiem valstu standartiem, un speciāli tām izstrādāti aizsargķiveres korpusi, oderējumi, vai polsteri;

N.B! Attiecībā uz citām militāro aizsargķiveru sastāvdaļām vai aksesuāriem skatīt attiecīgo ES Kopējā militārā preču saraksta pozīciju.

d. šādas bruņuvestes vai aizsargtērpi un to sastāvdaļas:

1. mīkstās bruņuvestes vai aizsargtērpi, kas izgatavoti, ievērojot militārus vai līdzvērtīgus standartus vai parametrus, kā arī speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;

Piezīme. Pozīcijā ML13.d.1. militārie standarti vai parametri ietver vismaz parametrus aizsardzībai pret šķembām.

2. cietās bruņuvestes, kas nodrošina ballistisko aizsardzību, līdzvērtīgu vai augstāku III līmenim (*NIJ* 0101.06, 2008. gada jūlijs) vai attiecīgam valsts ekvivalentam.

1. piezīme: Pozīcijā ML13.b. ir iekļauti materiāli, kas speciāli izstrādāti, lai no tiem izgatavotu bruņas, kuras sargā pret sprādzieniem vai lai ar tiem būvētu militāras paslēptuves.

2. piezīme: Pozīciju ML13.c. nepiemēro parastām tērauda aizsargķiverēm, kas nav pielāgotas vai izstrādātas tā, lai pie tām stiprinātu jebkāda tipa palīgierīces, un pie kā nav piestiprinātas tādas ierīces.

3. piezīme: Pozīciju ML13.c. un ML13.d. nepiemēro aizsargķiverēm, aizsargvestēm vai aizsargapģērbam, kas ir līdzi to lietotājiem un ko izmanto lietotāja personīgajai aizsardzībai.

4. piezīme: Bumbu iznīcināšanas personālam speciāli paredzētās aizsargķiveres, kas ir minētas pozīcijā ML13., ir tikai tādas, kuras ir speciāli paredzētas militārām vajadzībām.

ML13 *(turpinājums)*

N.B. 1! Sk. arī pozīciju 1A005 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

N.B. 2! Attiecībā uz "šķiedru vai pavedienu materiāliem", ko izmanto bruņuvestu un aizsargķiveru izgatavošanai, – sk. pozīciju 1C010 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

ML14 **'Speciālas iekārtas militārām mācībām' vai militāru operāciju simulācijai, simulatori, kas speciāli izstrādāti tādu šaujamieroču vai citu ieroču lietošanas mācībām, kas minēti pozīcijā ML1 vai ML2, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi.**

Tehniska piezīme:

Pie 'speciālajām iekārtām militārajām mācībām' pieder militāra tipa uzbrukuma trenažieri, kaujas lidojumu trenažieri, radartēmēšanas trenažieri, radara mērķu ģeneratori, treniņierīces artilēristiem, trenažieri cīņai pret zemūdenēm, pilotu trenažieri (arī pilotu/astronautu mācībām domātas centrifūgas), radaru apkalpju trenažieri, avioinstrumentu sistēmu trenažieri, navigācijas trenažieri, raķešu palaišanas trenažieri, mērķu iekārtas, dronu "gaisa kuģi", trenažieri bruņojuma izmantojumam, trenažieri bezpilota "gaisa kuģiem", pārvietojamas treniņiekārtas un treniņierīces militārām sauszemes operācijām.

1. piezīme: Pozīcija ML14 attiecas uz attēlu un interaktīvām apkārtējas vides ģenerācijas sistēmām simulatoros, ja tie ir speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam.

2. piezīme: Pozīciju ML14 nepiemēro ierīcēm, kas speciāli izstrādātas, lai ar tām mācītu, kā lietot medību vai sporta ieročus.

ML15 **Militāram lietojumam speciāli izstrādātas iekārtas attēlu veidošanai vai pretpasākumiem, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:**

a. ierakstu un attēlu apstrādes ierīces;

b. kameras, fotoiekārtas un filmu attīstīšanas iekārtas;

c. attēlu pastiprināšanas ierīces;

d. infrasarkano staru jeb termiskas fotoiekārtas;

e. attēlu radarsensoru iekārtas;

f. pretpasākumu vai pretpasākumu apkarošanas ierīces, kas paredzētas no pozīcijā ML15.a. līdz pozīcijā ML15.e. minētajām ierīcēm;

Piezīme: Pozīcijā ML15.f. ietilpst ierīces, kas izstrādātas, lai traucētu militāru attēlu veidošanas iekārtu darbību vai mazinātu to efektivitāti, vai arī lai mazinātu tādu kaitīgu ietekmi.

1. piezīme: Pozīcijā ML15 ar terminu 'speciāli izstrādātas sastāvdaļas' saprot šādas, militāram lietojumam speciāli izstrādātas preces:

a. infrasarkano staru attēlu konverteru lampas;

b. attēlu pastiprinātājlampas (izņemot pirmās paaudzes lampas);

c. mikrokanālu plates;

d. televīzijas kameru lampas, kas paredzētas darbam vājā apgaismojumā;

e. detektorbloki (arī elektroniskas savstarpējas savienošanas vai nolasīšanas sistēmas);

f. piroelektriskas televīzijas kameru lampas;

g. attēlu veidošanas sistēmu dzesēšanas sistēmas;

h. elektriski palaižami fotohromatiska vai elektrooptiska tipa slēdži, kuru darbības ātrums ir mazāks par 100 μs, izņemot slēdžus, kas ir būtiskas ātrdarbīgu kameru sastāvdaļas;

ML15 *1. piezīme (turpinājums)*

i. šķiedru optikas attēlu invertori;

j. saliktu pusvadītāju fotokatodi.

2. piezīme: Pozīciju ML15 nepiemēro "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampām" vai ierīcēm, kas speciāli izstrādātas izmantojot "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas".

N.B.! Lai klasificētu ieroču tēmēkļus, kuros izmantotas "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas", sk. pozīciju ML1, ML2 un ML5.a.

N.B!. Sk. arī 6A002.a.2. un 6A002.b. pozīciju ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

ML16 **Kalumi, lējumi un citi pusfabrikāti, kuri ir speciāli izstrādāti priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML1 līdz ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 vai ML19.**

Piezīme: ML16. piemēro pusfabrikātiem, ja tie ir identificējami pēc materiālu sastāva, ģeometrijas vai funkcijām.

ML17 **Dažādas ierīces, materiāli un "bibliotēkas", kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:**

a. šādi militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti niršanas aparāti un aparāti peldēšanai zem ūdens:

1. slēgtas vai pusslēgtas sistēmas autonomi skābekļa reģenerācijas aparāti;

2. aparāti peldēšanai zem ūdens, kas speciāli izstrādāti lietošanai ar pozīcijā ML 17.a.1. norādītajiem niršanas aparātiem;

N.B! Sk. arī pozīciju 8A002.q. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

b. speciāli militāram lietojumam paredzētas celtniecības iekārtas;

c. militāram lietojumam speciāli izstrādāta armatūra, pārklājumi un apstrādes paņēmieni, ar ko slāpēt raksturinformāciju;

d. lauka inženieriekārtas, kas speciāli paredzētas izmantošanai cīņu zonā;

e. "roboti", "robotu" kontroliekārtas un "robotu" "manipulatoru izpildmehānismi", kam ir jebkura šī īpašība:

1. tie ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam;

2. satur līdzekļus, ar ko sargā hidrauliskas sistēmas pret caursiti no ārpuses ar ballistikas fragmentiem (piemēram, izmantojot pašhermetizācijas līnijas), un tajos paredzēts izmantot hidrauliskus šķidrumus ar uzliesmošanas temperatūru, augstāku par 839 K (566 °C); vai

3. tie ir speciāli izstrādāti vai atzīti par piemērotiem darbam pulsējošā elektromagnētiskā (*EMP*) laukā;

Tehniska piezīme:

Pulsējošais elektromagnētiskais lauks neietver netīši radītus traucējumus, ko izraisa elektromagnētiskais starojums no tuvumā esošā aprīkojuma (piemēram, mašīnām, iekārtām vai elektroinstalācijām) vai apgaismojuma ierīcēm.

f. "bibliotēkas", kas speciāli izstrādātas vai pielāgotas militāram lietojumam ar sistēmām, iekārtām vai sastāvdaļām, kuras minētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā;

g. kodolenerģijas ražošanas iekārtas vai vilces iekārtas, arī militāram lietojumam speciāli izstrādāti "kodolreaktori" un militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai 'pielāgotas' to sastāvdaļas;

h. militāram lietojumam speciāli izstrādātas iekārtas un materiāli, kas pārklāti vai apstrādāti, lai ar tiem slāpētu raksturinformāciju, un kas nav minēti citās šā ar aizsardzību saistīto ražojumu saraksta pozīcijās;

i. militāriem "kodolreaktoriem" speciāli izstrādāti simulatori;

j. militāru iekārtu apkopei speciāli izstrādātas vai 'pielāgotas' pārvietojamas remontdarbnīcas;

ML17 *(turpinājums)*

k. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai 'pielāgoti' pārvietojami lauka ģeneratori;

l. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai 'pielāgoti' konteineri;

m. militāram lietojumam speciāli izstrādāti prāmji, izņemot tos, kas minēti citur šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, kā arī militāram lietojumam speciāli izstrādāti tilti un pontoni;

n. izmēģinājumu modeļi, speciāli izstrādāti, lai "pilnveidotu" priekšmetus, kas minēti pozīcijās ML4, ML6, ML9 vai ML10;

o. militāram lietojumam speciāli izstrādātas "lāzera" aizsardzības ierīces (piemēram, acu un sensoru aizsardzība);

p. "degvielas elementi", kas nav minēti citur šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā un kuri ir speciāli izstrādāti vai 'pielāgoti' militāram lietojumam.

Tehniskas piezīmes:

1. Nelieto kopš 2014. gada.

2. Pozīcijā ML17 'pielāgots' ir jebkāda strukturāla, elektriska mehāniska vai citāda pielāgošana, ar ko nemilitārām precēm piešķir militāras spējas, kas līdzvērtīgas tām, kādas ir militāram lietojumam speciāli izstrādātām precēm.

ML18 **'Ražošanas' ierīces un to sastāvdaļas:**

a. speciāli izstrādātas vai pielāgotas tādu preču 'ražošanas' ierīces, kuras minētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;

b. speciāli izstrādātas klimatisko izmēģinājumu iekārtas, lai sertificētu, kvalificētu vai pārbaudītu ražojumus, kas minēti šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, kā arī tādām iekārtām speciāli izstrādātas ierīces.

Tehniska piezīme:

Pozīcijā ML18 'ražošana' ietver projektēšanu, izskatīšanu, izgatavošanu, izmēģināšanu un testēšanu.

Piezīme: Pozīcijā ML18.a. un ML18.b. ir iekļautas šādas iekārtas:

a. nepārtrauktas nitrēšanas iekārtas;

b. centrifugālās testu iekārtas vai ierīces, kam ir kāda no šādām iezīmēm:

1. piedziņas motora vai motoru jauda ir lielāka par 298 kW (400 zs);

2. tajos var ielādēt 113 kg vai lielāku masu; vai

3. tajos 91 kg vai smagākai masai var nodrošināt 8g vai lielāku centrbēdzes paātrinājumu;

c. dehidratizācijas spiedes;

d. militāru "sprāgstvielu" ekstrūzijai speciāli izstrādāti vai pielāgoti vītņu ekstrūderi;

e. ekstrudētu "propelentu" sagarināšanai paredzētas griezējmašīnas;

f. pirmsapstrādes cilindri (tumbleri) ar 1,85 m vai lielāku diametru un par 227 kg lielāku ražību;

g. cietu "propelentu" nepārtrauktas darbības maisītāji;

h. militāru "sprāgstvielu" sastāvdaļu malšanai vai frēzēšanai paredzētas ar šķidrumu darbināmas dzirnavas;

i. iekārtas, ar ko ML8.c.8. pozīcijā minēto metālu pulveru daļiņas padara sfēriskas un vienādi lielas;

j. konvekcijas konverteri, ar ko konvertē pozīcijā ML8.c.3. minētos materiālus.

ML19 **Virzītas enerģijas ieroču (*DEW*) sistēmas, ar tām saistītas vai pretpasākumu veikšanai paredzētas ierīces un pārbaudes modeļi, kā arī tām speciāli paredzētas sastāvdaļas:**

a. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas "lāzeru" sistēmas;

b. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas elementārdaļiņu staru sistēmas;

ML19 *(turpinājums)*

c. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas lieljaudas radio frekvenču (RF) sistēmas;

d. iekārtas, kas speciāli paredzētas, lai atklātu vai identificētu sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19.a. līdz ML19.c., vai lai aizsargātos pret tādām sistēmām;

e. fiziskas pārbaudes modeļi sistēmām, ierīcēm un sastāvdaļām, kas minētas ML19;

f. "lāzeru" sistēmas, kas speciāli paredzētas, lai neaizsargātās acīs radītu pastāvīgu aklumu, t.i., neapbruņotām acīm vai acīm ar redzes korekcijas ierīcēm.

1. piezīme: DEW *sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19, ietver arī sistēmas, kuru jauda rodas, kontrolēti lietojot:*

a. "lāzerus", kam ir pietiekama jauda, lai nodarītu postījumus, līdzīgus tādiem, ko nodara parasta munīcija;

b. daļiņu paātrinātājus, kas raida lādētu vai neitrālu daļiņu staru, kurš spēj nodarīt postījumus;

c. radio frekvences staru ģeneratorus ar lielu impulsa jaudu vai lielu vidējo jaudu, kas rada pietiekami spēcīgu lauku, lai izvestu no ierindas tālu mērķu elektroniskās shēmas.

2. piezīme: *Pozīcijā ML19 ir iekļautas šādas ierīces, ja tās ir speciāli izstrādātas DEW sistēmām:*

a. primārās enerģijas ražošanas, enerģijas uzkrāšanas, komutācijas, jaudas pārveidošanas vai degvielas piegādes ierīces;

b. mērķa izvēles vai sekošanas sistēmas;

c. sistēmas, kas spēj izvērtēt mērķu bojājumus, to iznīcināšanu vai paralizēšanu;

d. staru vadības, pārraides vai tēmēšanas ierīces;

e. ierīces ar ātru stara pārvietošanas spēju, kas ļauj ātri iznīcināt daudzus mērķus;

f. fokusētājoptika un fāzu salāgotāji;

g. strāvas inžektori negatīvu ūdeņraža jonu stariem;

h. "kosmosā lietojamu" paātrinātāju sastāvdaļas;

i. negatīvu jonu staru fokusēšanas ierīces;

j. augstas enerģijas jonu staru kontroles un pārvietošanas ierīces;

k. "kosmosā lietojamas" folijas negatīvu ūdeņraža izotopu staru neitralizēšanai.

ML20 **Šādas kriogēnas ierīces un ierīces ar "supravadītājiem", kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:**

a. ierīces, kas speciāli izstrādātas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos, un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties, kā arī var radīt vai uzturēt temperatūru zem 103 K (–170 °C).

Piezīme: *Pozīcijā ML20.a. ietilpst mobilās sistēmas, kurās iekļauti piederumi vai sastāvdaļas, kas nav gatavotas no metāla vai no materiāliem, kuri nevada elektrības strāvu, piemēram, plastmasām vai ar epoksīdsveķiem piesūcinātiem materiāliem.*

b. elektroierīces ar "supravadītājiem" (rotējošas mašīnas un transformatori), kas speciāli izstrādātas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos, un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties.

Piezīme: *Pozīciju ML20.b. nepiemēro hibrīdiem līdzstrāvas homopolāriem ģeneratoriem ar normāliem vienpola metāla enkuriem, kas rotē supravadītāju tinumu magnētiskajā laukā, ja šie tinumi ir ģeneratora vienīgā supravadītāja sastāvdaļa.*

ML21 **Šāda "programmatūra":**

a. "programmatūra", kas speciāli izstrādāta vai pielāgota kādam no šādiem nolūkiem:

1. lai "pilnveidotu", "ražotu", darbinātu vai apkalpotu ierīces, kas minētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā;

2. lai "pilnveidotu" vai "ražotu" materiālus, kas minēti šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā; vai

3. lai "pilnveidotu", "ražotu", darbinātu vai apkalpotu "programmatūru", kas minēta šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā.

b. šāda speciāla "programmatūra", izņemot ML21.a. pozīcijā minēto:

1. militāram lietojumam speciāli izstrādāta "programmatūra", kas speciāli izstrādāta, lai modelētu, simulētu vai vērtētu militāru ieroču sistēmas;

2. militāram lietojumam speciāli izstrādāta "programmatūra", kas speciāli izstrādāta, lai modelētu vai simulētu militārās operācijas scenārijus;

3. "programmatūra", ar ko nosaka parasto ieroču, kodolieroču, ķīmisko ieroču vai bioloģisko ieroču iedarbību;

4. militārām vajadzībām īpaši izstrādāta "programmatūra", lai tās izmantotu vadības, sakaru, kontroles un izlūkošanas (C^3I) vai vadības, komunikāciju, datorsistēmu un izlūkošanas (C^4I) programmās;

c. "programmatūra", kas nav minēta pozīcijā ML21.a. vai ML21.b., kura speciāli izstrādāta vai pielāgota, lai ierīces, kas nav minētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, varētu veikt militāras funkcijas, kādas ir ierīcēm, kas minētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā.

ML22 **Šādas "tehnoloģijas":**

a. "tehnoloģijas", kas nav minētas pozīcijā ML22.b., kuras ir "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu", ekspluatētu, uzstādītu, apkalpotu (pārbaudītu), remontētu, kapitāli remontētu vai labotu šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā minētos priekšmetus;

b. "tehnoloģijas":

1. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai projektētu, montētu komponentes, darbinātu, apkalpotu un remontētu pilnīgas tādu preču ražošanas iekārtas, kas minētas Eiropas Savienības Kopējā militāro preču sarakstā, pat ja tādu ražošanas iekārtu sastāvdaļas šajā sarakstā nav minētas;

2. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu" un "ražotu" strēlnieku ieročus, pat, ja to lieto, lai ražotu senlaicīgu strēlnieku ieroču kopijas;

3. nav lietots kopš 2013. gada;

N.B! Sk. pozīciju ML22.a. ("tehnoloģija"), kas agrāk bija norādīta pozīcijā ML22.b.3.;

4. nav lietots kopš 2013. gada;

N.B! Sk. pozīciju ML22.a. ("tehnoloģija"), kas agrāk bija norādīta pozīcijā ML22.b.4.;

5. "tehnoloģijas", kas ir "nepieciešamas" tikai, lai militārās nesējvielās vai karamateriālos iekļautu "biokatalizatorus", kas minēti pozīcijā ML7.i.l.

1. piezīme: "Tehnoloģijām", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu", ekspluatētu, uzstādītu, apkalpotu (pārbaudītu), remontētu, kapitāli remontētu vai labotu preces, kas minētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā, turpina paredzēt kontroli arī tad, ja to lieto precēm, kas nav minētas šajā ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstā.

2. piezīme: Pozīciju ML22 nepiemēro:

a. "tehnoloģijām" kas ir obligāti nepieciešamas, lai uzstādītu, ekspluatētu, apkalpotu (pārbaudītu) vai remontētu preces, kam nav paredzēta kontrole vai kuru eksports ir atļauts;

b. "tehnoloģijām", kas ir "atklātībā pieejamas", "fundamentāli zinātniski pētījumi" vai informācija, kura minimāli nepieciešama patentu pieteikumiem;

c. "tehnoloģijām", ar ko nodrošina nepārtrauktu magnētisko indukciju civilu transportierīču piedziņai.

ŠAJĀ SARAKSTĀ LIETOTO TERMINU DEFINĪCIJAS

Šajā sarakstā lietoto terminu definīcijas alfabētiskā secībā ir šādas:

1. piezīme: *Definīcijas piemēro visā sarakstā. Atsauces ir paredzētas tikai padomdevēja nolūkam, un tās neietekmē definēto terminu piemērošanu visā sarakstā.*

2. piezīme: *Definīciju sarakstā iekļautajiem vārdiem un terminiem ir definētā nozīmē tikai, ja tie ir pēdiņās (""). Terminu definīcijas 'vienpēdiņās' dotas tehniskajās piezīmēs par attiecīgo preci. Citur vārdiem un terminiem ir vispāratzīta (vārdnīcu) nozīme.*

ML22 "Atklātībā pieejamas"

Nozīmē "tehnoloģijas" vai "programmatūra", kas ir darīta pieejama bez ierobežojumiem attiecībā uz tās turpmāku izplatīšanu.

Piezīme: *Autortiesību noteiktie ierobežojumi "tehnoloģijas" vai "programmatūru" nepadara par tādām, kas nav "atklātībā pieejamas".*

ML11 "Automatizētas vadības un kontroles sistēmas"

Elektroniskas sistēmas, ar kurām ievada, apstrādā un nosūta informāciju, kas ir būtiska vadībā esošā grupējuma, liela formējuma, taktiska formējuma, vienības, kuģa, apakšvienības vai ieroča efektīvai darbībai. To panāk, izmantojot datorus un citas specializētās fiziskās komponentes, kas izstrādātas militārās vadības un kontroles organizēšanas atbalstam. Automatizētās vadības un kontroles sistēmas galvenās funkcijas ir efektīva automatizēta informācijas iegūšana, uzkrāšana, glabāšana un apstrāde, situācijas un apstākļu atainošana saistībā ar kaujas operāciju sagatavošanu un īstenošanu, operatīvi un taktiski aprēķini resursu sadalei starp spēku grupējumiem vai kaujas kārtības vai kaujas izvietojuma elementiem, ņemot vērā misiju vai operācijas posmu, datu sagatavošana situācijas novērtēšanai un lēmumu pieņemšanai jebkurā brīdī operācijas vai kaujas laikā, operāciju datorsimulācija.

ML10 "Bezpilota gaisa kuģis" ("*UAV*")

Jebkurš "gaisa kuģis", kas spēj uzsākt lidojumu un uzturēt kontrolētu lidojumu un navigāciju bez cilvēka klātbūtnes lidaparātā.

ML 17 "Bibliotēka" (tehnisku parametru datubāze)

Tehniskas informācijas kopums, uz ko atsaucoties var uzlabot attiecīgu sistēmu, iekārtu vai sastāvdaļu darbību.

ML7, 22 "Biokatalizatori"

'Fermenti' īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām vai citi bioloģiski kompaundi, kas saistās pie ķīmisko ieroču vielām un veicina to noārdīšanu.

Tehniska piezīme:

'Fermenti' nozīmē "biokatalizatori" īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām.

ML7 "Bioloģiskie aģenti"

Patogēni vai toksīni, kas selekcionēti vai modificēti (piemēram, mainot tīrības pakāpi, glabāšanas laiku, virulenci, izplatīšanas īpašības vai noturību pret ultravioleto starojumu), lai cilvēkiem vai dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodarītu kaitējumu vai postījumus.

ML7 "Biopolimēri"

Bioloģiskās makromolekulas:

a. fermenti īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām;

b. 'antiidiotipiskas', 'monoklonālas' vai 'poliklonālas' 'antivielas';

c. speciāli izstrādāti vai speciāli apstrādāti 'receptori'.

Tehniskas piezīmes:

1. '*antiidiotipiskas antivielas*' *ir antivielas, kas saistās pie citu antivielu īpašām antigēnu saistvielām;*

2. '*monoklonālās antivielas*' *ir olbaltumvielas, kas saistās pie vienas antigēnu saistvielas un ko ražo viens šūnu klons;*

3. '*poliklonālās antivielas*' *ir olbaltumvielu maisījums, kas saistās pie īpaša antigēna un ko ražo vairāk nekā viens šūnu klons;*

4. '*receptori*' *ir bioloģiskās makromolekulas struktūras, kas spēj saistīt tādas ligandas, kuru saistīšanas ietekmē fizioloģiskās funkcijas.*

ML4, 10 "Civilās aviācijas gaisa kuģis"

"Gaisa kuģis", kas minēts publicētos vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestāžu sertifikācijas sarakstos kā derīgs lidojumiem komerciālos iekšzemes un ārzemju maršrutos vai likumīgām civilām, privātām vai uzņēmējdarbības vajadzībām.

ML17 "Degvielas elements"

Elektroķīmiska ierīce, kas, izmantojot degvielu no ārēja avota, ķīmisko enerģiju tieši pārveido līdzstrāvā.

ML 1 "Dezaktivēts šaujamierocis"

Šaujamierocis, kas padarīts par nederīgu šāviņu šaušanai, izmantojot procesus, ko noteikusi ES dalībvalsts vai Vasenāras vienošanās dalības valsts valsts iestāde. Ar minētajiem procesiem pastāvīgi tiek pārveidoti būtiski šaujamieroča elementi. Saskaņā ar valsts normatīviem aktiem, šaujamieroča dezaktivēšana var tikt apliecināta ar kompetentās iestādes izdotu sertifikātu un ar marķējumu, kas iezīmogots uz būtiskas šaujamieroča sastāvdaļas.

ML 10 "Dirižablis"

Mehānisks gaisa transportlīdzeklis, ko gaisā notur ķermenis, kas pildīts ar gāzi (parasti hēliju, agrāk ūdeņradi), kura ir vieglāka par gaisu.

ML7 "Ekspresijas vektori"

Nesējvielas (piemēram, plazmīdas vai vīrusi), ko izmanto, lai iekļautu ģenētisko materiālu saimniekorganisma šūnās.

ML8 "Energoietilpīgie materiāli"

Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, atbrīvojot paredzētajam lietojumam vajadzīgo enerģiju. "Sprāgstvielas", "pirotehnikas materiāli" un "propelenti" ir energoietilpīgo materiālu apakšklases

ML22 "Fundamentāli zinātniski pētījumi"

Eksperimentāli vai teorētiski darbi, ko veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par parādībām vai fundamentāliem novēroto faktu principiem, un kas nav speciāli vērsts uz konkrētu praktisku izmantojumu vai mērķi.

ML8, 10 un 14 "Gaisa kuģis"

Fiksētu, šarnīra, rotējošu spārnu (helikopteri), pagriežama rotora vai pagriežamu spārnu gaisa transportlīdzeklis.

ML17 "Kodolreaktors"

Kodolreaktors ietver elementus, kas atrodas reaktorā vai ir tieši saistīti ar reaktora korpusu, iekārtas, kas kontrolē enerģijas līmeni aktīvajā zonā, un sastāvdaļas, kuras parasti satur vai kontrolē reaktora primāro siltumnesēju vai tieši saskaras ar to.

ML11 "Kosmiskais aparāts"

Aktīvie un pasīvie satelīti un kosmiskās zondes.

ML9, 19 "Lāzers"

Ierīce, kas rada telpā un laikā viendabīgu starojumu, ko pastiprina ierosinātā starojuma emisija.

ML19 "Lietojams kosmosā"

Izstrādāts, ražots vai ar sekmīgiem testiem kvalificēts tam, lai darbinātu augstumā, kas ir vairāk nekā 100 km virs zemeslodes virmas.

Piezīme: Tas, ka konkrēta prece ar testēšanu ir atzīta par "lietojamu kosmosā" nenozīmē, ka citas tā paša ražojuma vai modeļa sērijas preces ir "lietojamas kosmosā", ja tās nav atsevišķi testētas.

ML17 "Manipulatoru izpildmehānismi"

Satvērēji, 'aktīvās darba instrumenta vienības' un jebkuras citas iekārtas, kas ir pievienotas "robota" manipulatora rokas pamatplates galā.

Tehniska piezīme:

'Aktīvās darba instrumentu vienības' ir ierīces, ar ko apstrādājamai detaļai pievada dzinējspēku, apstrādes enerģiju vai nodrošina tai sensora funkciju.

ML 21 "Mikroprogramma"

Speciālā atmiņā glabāta elementāru instrukciju virkne, kuras izpildi ierosina ar atsauces instrukcijas ievadīšanu instrukciju reģistrā.

ML22 "Nepieciešams"

Attiecībā uz "tehnoloģijām" attiecas tikai uz to "tehnoloģijas" daļu, kura ir tieši atbildīga par kontrolējamo izpildes līmeņu raksturojumu vai funkciju sasniegšanu vai pārsniegšanu. Šādas "nepieciešamas" "tehnoloģijas" var kopīgi izmantot dažādām precēm.

ML10 "Par gaisu vieglāki gaisa kuģi"

Gaisabaloni un "dirižabļi", kas celtspējai izmanto karstu gaisu vai par gaisu vieglākas gāzes, piemēram ūdeņradi vai hēliju.

ML8 "Piedevas"

Vielas, ko izmanto sprāgstvielu sagatavošanā, lai palielinātu to sprādzienbīstamību.

ML17, 22, 22 "Pilnveidošana"

Attiecas uz visiem posmiem pirms sērijveida ražošanas, piemēram: projektēšanu, konstruktīviem pētījumiem, konstruktīvu analīzi, konstrukcijas koncepcijām, prototipu montāžu un izmēģinājumiem, eksperimentālo ražošanu, datiem par izstrādi, procesu, kas izstrādes datus pārvērš par ražojumu, konfigurācijas izstrādi, izstrādes integrāciju, dažādu elementu izvietojuma plānošanu un maketēšanu.

ML15 "Pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas"

Elektrostatiski fokusētas lampas, kas izmanto ieejas un izejas šķiedru optikas vai stikla ekrānus, daudzsārmu fotokatodus (S-20 vai S-25), bet ne mikrokanālu plašu pastiprinātājus.

ML4, 8 "Pirotehnika" ("pirotehnikas materiāli")

Cietu vai šķidru degvielu un oksidētāju maisījumi, kas, kad aizdedzināti, iesaistās enerģētiskā ķīmiskajā reakcijā kontrolētā ātrumā, kuras nolūks ir radīt laika aizturi vai karstumu, troksni, dūmus, redzamo gaismu vai infrasarkano starojumu. Pirofori ir to pirotehnikas materiālu apakšklase, kuros nav oksidētāji, bet kuri spontāni aizdegas, nonākot saskarē ar gaisu.

ML8 "Prekursori"

Īpašas ķimikālijas, ko izmanto sprāgstvielu ražošanai.

ML 21 "Programma"

Kāda procesa izpildei paredzētas secīgas instrukcijas, kas izstrādātas vai ir pārvēršamas elektroniskam datoram saprotamā formā.

ML21 "Programmatūra"

Vienas vai vairāku "programmu" vai "mikroprogrammu" kopums, kas fiksēts jebkādā materiālā nesēja izpausmē.

ML8 "Propelenti"

Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, radot ievērojamu daudzumu karstu gāzu kontrolētā ātrumā, lai veiktu mehānisko darbu.

ML18, 21, 22 "Ražošana"

Nozīmē visas ražošanas fāzes, piemēram: ražošanas projektēšana, izgatavošana, integrācija, montāža, inspekcija, pārbaude, kvalitātes sertifikācija.

ML17 "Robots"

Manipulācijas mehānisms, kas var būt konveijertipa vai ar darbības principu "no punkta uz punktu", kas var izmantot sensorus un kam ir visas šīs īpašības:

a. ir daudzfunkcionāls;

b. var pozicionēt vai orientēt materiālus, detaļas, instrumentus vai citas īpašas ierīces, veicot dažādas kustības trīsdimensiju telpā;

c. ietver trīs vai vairākas slēgtās vai atvērtās cilpas servoiekārtas, kas var saturēt soļu dzinējus; un

d. satur "lietotājam pieejamu programmējamību" pēc apmācības/izpildes principa, vai izmantojot datoru, kas var būt programmēts loģiskais kontrollers, t. i., bez mehāniskas iejaukšanās vajadzības.

"Lietotājam pieejama programmējamība" attiecas uz iekārtu, kas ļauj lietotājam ievietot, pārveidot vai aizvietot "programmas" citādi, nevis:

a. fiziski pārmainot slēgumus vai savienojumus; vai

b. iestatot funkciju kontrolparametrus, ieskaitot parametru ievadīšanu.

Piezīme: *Iepriekš minētā definīcija neattiecas uz šādām iekārtām:*

1. *manipulācijas mehānismiem, ko kontrolē tikai ar roku / teleoperators,*

2. *nemainīgas secības manipulācijas mehānismiem, kas ir automātiskās kustības iekārtas un darbojas, veicot mehāniski noteiktas, programmētas kustības. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem soļiem, ko nosaka atdures, piemēram, adatas vai izciļņi. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle nav mehāniski, elektroniski vai elektriski maināma;*

ML17 *Piezīme* *(turpinājums)*

3. mehāniski kontrolētiem mainīgas secības manipulāciju mehānismiem, kas ir automātiskās kustības iekārtas un darbojas saskaņā ar mehāniski nemainīgām, programmētām kustībām. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem, bet koriģējamiem soļiem, ko nosaka atdures, piemēram, adatas vai izciļņi. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle ir maināma nemainīgas programmas modelī. Programmas darbības pārmaiņas (piemēram, adatu izvietojuma maiņu vai izciļņu nomaiņu) vienā vai vairākās kustības asīs veic tikai mehāniski;

4. ar servoiekārtām nevadāmiem mainīgas secības manipulācijas mehānismiem, kas ir automātiskas jutības iekārtas un darbojas saskaņā ar mehāniski nemainīgām programmētām kustībām. To programma ir maināma, bet secību izpilda, tikai vadoties pēc mehāniski fiksētu elektrisko bināro iekārtu bināriem signāliem vai regulējamām atdurēm;

5. noliktavu telferiem, kas definēti kā Dekarta koordinātu manipulatoru sistēmas, izgatavoti kā vertikālu glabāšanas tvertņu bloku sastāvdaļas un konstruēti tā, lai šo tvertņu saturs būtu pieejams un paņemams.

ML8, 18 "Sprāgstvielas"

Cietas, šķidras vai gāzveida vielas vai maisījumi, kas sastāv no vielām, kurām jāuzsprāgst, tos izmantojot kā injicētājlādiņus, palīglādiņus vai galvenos lādiņus kaujas uzgaļos, spridzināšanā un citus lietojumos.

ML20 "Supravadošs"

Attiecas uz materiāliem, piemēram, metāliem, sakausējumiem vai savienojumiem, kas var pilnīgi zaudēt elektrisko pretestību (t.i., var sasniegt bezgalīgu elektrovadītspēju un pārvadīt ļoti lielu elektrisko strāvu bez Džoula silšanas).

Konkrēta "supravadoša" materiāla "kritiskā temperatūra" (reizēm to dēvē par "pārejas temperatūru") ir temperatūra, kurā materiāls zaudē jebkādu pretestību līdzstrāvas plūsmai.

Tehniska piezīme:

Materiāla "supravadošo" stāvokli atsevišķi raksturo "kritiskā temperatūra", kritisks magnētiskais lauks, kas ir temperatūras funkcija, un kritiskais strāvas blīvums, kas tomēr ir gan magnētiskā lauka, gan temperatūras funkcija.

ML13 "Šķiedru vai pavedienu materiāli"

ietver:

a. viengabala monopavedienus;

b. viengabala dzijas un šķiedras;

c. lentes, audumus, neaustus materiālus un pinumus;

d. šķērētas šķiedras, vistras šķiedras un viendabīgus šķiedru slāņojumus;

e. jebkura garuma monokristālu vai polikristālu šķiedras;

f. aromātisko poliamīdu masu.

ML22 "Tehnoloģija"

Specifiska informācija, kas vajadzīga, lai "pilnveidotu", "ražotu" vai ekspluatētu, uzstādītu, veiktu apkopi (pārbaudītu), remontētu, kapitāli remontētu vai atjaunotu kādu priekšmetu. Šī informācija ir 'tehnisko datu' vai 'tehniskās palīdzības' veidā. Konkrēta "tehnoloģija" attiecībā uz ES Kopējo militāro preču sarakstu ir definēta pozīcijā ML22.

Tehniskas piezīmes:

1. 'Tehniski dati' var būt rasējumu, plānu, diagrammu, modeļu, formulu, tabulu, inženierdizaina, rakstisku specifikāciju, rokasgrāmatu un instrukciju veidā, kas var būt rakstveida vai ierakstītas, piemēram, uz diska, lentē vai nolasāmās atmiņas ierīcēs.

2. 'Tehniskā palīdzība' var būt instrukciju, prasmju, mācību, darba prasmes un konsultēšanas pakalpojumu veidā. 'Tehniskā palīdzība' var saturēt 'tehnisko datu' nodošanu.

ML7	"Vielas nekārtību novēršanai" Vielas, kas paredzētas izmantošanai nekārtību novēršanā, cilvēkos ātri izraisa sensorisku kairinājumu vai padara fiziski nespējīgus uz neilgu laiku pēc iedarbības beigšanas. (Asaru gāzes ir "vielu nekārtību novēršanai" apakšklase.)